ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ Թէ գաւառաց համար

Տարեկան 7 մէճիտ

Վեցամսեայ 3 ½ »

Եռամսեայ 2 »

Օտար երկիրներու համար 40 Փր.

Վեցամսեայ 20 »

Եռամսեայ 10 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ, բաց ի Բօսթոֆիսէն։

Դրամի փոխարէն փոստի կնիք կ'ընդունուի՝ 145 ղրուշի փոխան 100 ղրուշի հաշուով։

Նամակները կ'ուղղուին առ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆԸ,

38, Պապը Ալի Ճատտէսի, Կ. Պոլիս

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲՈՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ԲՈՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

"بوزانتيون"

ارمنيه يومى وسياسى غزته

صاحب امتياز ومدير مسؤل

بوزانت كچيان

طبع و اداره خانه سى باب عالى جاده سنده ۳۸ نومرولو دائرۀ مخصوصه ده در

PUZANTION

Journal Arménien Quotidien, Politique, Financier et Littéraire

Directeur-Propriétaire

PUZANT KÉCHIAN

Bab Aali Djaddéssi, No. 38,

CONSTANTINOPLE

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 90 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 1897 ՓԵՏՐ. 18/2 ՄԱՐՏ — 28 ՌԱՄԱԶԱՆ 1314. — 18 ՇՈՒԹԱԹ 1312 — Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 90

Կ. ՊՈԼԻՍ. ՓԵՏՐ. 18/2 ՄԱՐՏ, 1897

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԼԱՒ ՆՇԱՆՆԵՐ

Մի՛ կ'ըսէ Թէ անտեսական տագնապին պատճառաւ ժողովրդին կրօնական զգացումը մարեր կամ պաղեր եւ եկեղեցականներու անփութութեան կամ ադիտութեան համար գանգատներն անգամ զոր կը լսենք տարբեր կողմերէ միանգամայն, դարձեալ կրօնական զգացումներուն նշմարներ չե՞ն յայտներ միթէ։ Եթէ ժողովուրդն անտարբեր ըլլար իր եկեղեցիին նկատմամբ, անոր պաշտօնեաներուն և ազնիւ վարմունքին ալ անտարբեր կ'ըլլար։ Բայց չէ, ժողովուրդն հոգիի պէտք մը կը զգայ փարած մնալ իր նախնեաց կրօնին։ Այս է պատճառն որ մեր եկեղեցիներ, մեր գաւառական եկեղեցիներ մանաւանդ, չեն դատարկանար։ Ծերերս գրասուրբ կեցինք Եդեսիայէն գրուած ընտիր Թղթակցութիւն մը, որ շահեկան է այլ և այլ նկատումներով, բայց մանաւանդ ցոյց տալով տեղւոյն սիրելի ազգայնոց հոգեւոր եռանդն, որ անոնց կրթական վերանորոգման հետ զուգընթաց կ'ընթանայ։ Դրամական կորուստներու չեղյալացման վրայ անոնք ազնուաբար կը բարձրացնեն հոգեւոր և իմացական նորոգութեան համեստ բայց պատուաւոր շէնք մը։ Բերկրութեամբ արձանագրելով այս իրողութիւնը կը փութանք շնորհաւորել Ուրֆայի Հայ հասարակութեան, անոր արդի հովուին Տ. Անանիա վարդապետին, և ի մասնաւորի անոր անձնուէր, Թէև յոգնած և փչացած նախկին հովուին Տ. Խորէն Մխիթարեան պատուական եպիսկոպոսին, եթէ ուրեք ուրեք հա ժողովուրդն հայ-աւետարանականներու ժողովարաններն և հայ-կաթողիկեայց աղօթատեղիները կը յաճախէ, կ'ըսուի ծնկ Թէ անպատճառ հայադաւանի անխտրութեամբ է,—Թէև անանկներ ալ պակաս չեն, բարոյական խեղճութիւնը նիւթականին հետ միացած ըլլալով։ Ուրիշ աղօթարանէ մը կ'ելլեն խելոք համար այն քարոզները զորս դժբախտաբար անգամ և ամէն տեղ չեն գտներ ազգային եկեղեցիին մէջ։

Ուրիշ գովելի նշան մը՝ ծխախոտէ և ոգելից ըմպելիքէ հրաժարելու քաջասրտութիւնն է զոր պատմուած մէջ տեղ տեղ կը կազմեն և ի գործ կը դնեն հայ երիտասարդները։ Պարտիզակի մէջ այսպիսի խումբ մը արտայայտուեցաւ, և «Բիւզանդիոն»ի մէջ արձանագրուեցաւ։ Ուրֆայի մեր հայրենակիցներուն եղբայրք այսպիսի ընկերակցութիւն մը արդէն կազմեր են, որոյ անդամները կը խոստանան ծխախոտ և ոգելից ըմպելի բերաննին չդնել։ Ծխախոտը բարոյականութեան հետ այնքան առնչութիւն չունի. և ծխախոտէ հրաժարումը կը յառաջադրենք մեք ալ գլխաւորապէս առողջապահիկ տեսակէտով։ Բայց ալքոհոլը ըստ մեծի մասին արբեցութեան կը յանգի, և ալքոհոլը կը դատապարտենք Թէ՛ նշխապահիկ Թէ՛ բարոյական պատճառներով։ Բայց Թղթի վրայ դատապարտութիւն օգուտ չունի։ Այսպիսի գովելի ըրբռնմամբ մը առաջին և գլխաւոր միջոցը գործնական օրինակն է։ Պէտք է անձամբ անձին ցոյց տալ իր ընկերոջ, իր դրացիին, իր բարեկամին Թէ կարելի է հրաժարիլ Թէ ծխախոտէն և Թէ ոգելից ըմպելիքէն։ Մեք մեր մասին շատ ուրախ կ'ըլլանք երբ տեսնենք ազգային մը որ այս գովելի քաջասրտութիւնը ցուցեր է՝ երկարամեայ վարժութենէ մը ետ կենալով, այլ եւս ծխախոտ բերանը չդնելով, կամ ոգելից ըմպելիքին գործածման չափն իջեցնելով երեկոյեան ճաշէն ետքը խմուած գաւաթ մը ջրախառն գինիին։ Մանաւանդ անտեսական տագնապին բերմամբ, այսպիսի առաջադրութիւն մը խնայողական նշանակութիւն մ'ալ կը ստանայ, զոր չենք կրնար անտես ընել։ Մեծ տարբեր եղածին չափ խնայողաբար ապրիլն այսօր մեր ազգայնոց ամենամեծ մասին համար օրուան էն մեծ խնդիրն է. և անշուշտ ցաւ կը պատճառէ այն ընտանիքներուն վիճակն որոց հաց բերող հայրը կամ մեծ զաւակը ծխախոտի և ոգելից ըմպելիքի մոլի ըլլալուն համար էն կարեւոր պէտքերէն կը զրկէ իր ընտանիքը։ Քանի՜ հայ տղաքներ չէ՞ կան այսօր որոց անունը ծխախոտ մոլութեան մէջ կ'անցնի, և որոց փոխելուն կամ բայթօն օղի և գինի հեղեղ է որ կ'աւելնէ կը տանի անտեսական տագնապին պատճառած դրամական անձկութեան հասնելէն առաջ։

ՈՒՐՖԱ 1896ԻՆ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ «ԲՈՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

Ազգային, տեղական և ընկերական վիճակ Ուրֆայի Հայ ժողովրդեան

Վերնագրուած տարուան ընդարձակ տեսութիւնը չէ որ պիտի գրենք, այլ՝ համառօտ վերաքաղ մը միայն 1896ին որ մեզ համար ամփոփ կը նմանի ուրեք բազմատանջ մը նախընթացին, հետզհետէ վերածփոխուելու վիճակին մէջ գտնուող Ուրֆան։

—Քաղաքիս համար տարւոյն առաջին բարիքը՝ յանձին Տէտէ և Լիվա Սափիթ փաշաներու, փոքր կառավարչի մը և շրջահայեաց հրամանատարի մը անուանումներն եղան։ Քաղաքիս անդորրութեան համար եղած ջանքերուն նպաստեցին տարւոյս սկիզբը քարոզչաց տնօրէնութեամբ ուրիշ կողմերէ եկող վաչտ պահեստի զօրաց հող փոխադրուիլն, ու միևնոյն ժամանակ՝ Կայս. Թիկնապահ Ֆերիք Ահմէտ Լութֆի փաշայի ժամանումն, որ նիւթական միջոցներն ըստ կարելւոյն դարմանելու հող տարած։ Նոյն բարեացակամ նըպաստակին օժանդակելու համար էր՝ քանի մ'ամիս ետքը Կայս. այն Ցանձնախմբին հաս քաղաքս հանդիպումն, որուն կ'անդամակցէր Թորոսեան Յովհաննէս էֆէնտի։

—Տարուան օգտակար տնօրէնութիւններէն էր տեղական ժողովոց վերակազմութեան առթիւ բարձր. հրահանգի մը ջամեմատ անվերընտրելի նկատուելով դուրս ձգուիլն ամէն հին անդամներու, որք վաղուց ի վեր արմատացած կեցած էին միևնոյն պաշտօններուն մէջ։

—Այս վերակազմութեան ժամանակ մեր ազգայնոց կողմէ Վարչական (իդարէ) ժողովոյն Գէորգ էֆ. Պասմաճեան, Նախնական դատարանի Իրաւադատ ատենին՝ Կարապետ էֆ. Իմիրզեան, և Առեւտրական դատարանին՝ Աղաճան էֆ. Տ. Պետրոսեան անդամակցեցան. բոլորովին նորեր՝ պակասած հին դէմքերու տեղ։

—Ուշագրաւ փոփոխութիւնք՝ տնտեսական պայմաններուն մէջ ալ։ Եթէ արդէն ծանօթ առեւտուրի ձեռնարկու և վաճառքներ անձինք պակսեցան, մեր Բոլոր հայրենակիցներու մէջ սակայն զգալի յառաջդիմութիւն տեսնուեցաւ առեւտրական կառուանին վրայ՝ նոր վարկերու և տնտեսական ձեռնարկութիւններու երեւան գալովը։

—Եւ ինչպէս չորս անգամ սովորական է, իր անկաշկանդութիւններովը ծանօթ Թուականի մը յաջորդող այդ տարրուն մէջ առեւտուրք ըստ բաւականին քննուրեալ ու շահարեր եղան գործ ընողներուն։

—Հողագործական նախընթաց աշխատութեանց նուազութեան, քիչ մ'ալ գարնային երաշտութեան և քանի մը կողմեր ալ մարախի գոյութեան պատճառներով հունձքի արդիւնքը Թէեւ միջակ եղաւ, բայց դուրսերէն չէնքշնորհք խնդրանք միայն ամսի մը չափ տեւելուն՝ տարւոյն մէջ արմտեաց գիներն ալ ընդհանրապէս միջակ աժան նսեմեամբ մը գացին, քիչ մը դիւրութիւն տալով տիրող տնտեսական տագնապին բերմամբ գտնուած շատ մը կարօտեալներու։

—Շահարեր գործերու կարգէն՝ մեղուաբուծութիւնն եւս՝ որ իրմով բաւական զբաղողներ ունի հոս, շատ անկաշկանդ եղաւ աննպաստ կլիմայի մը ազդեցութեամբ։

—Անոնցական տեսակէտով աննպաստ ազդեցութեան Մարդիկներ ալ — հարսանիքի հիւանդութիւնը՝ քաղաքիս մէջ ամբողջ համաճարակութեամբ ծարիկ գտաւ, ուրկէ վարակեցան նոյն իսկ չափահասներ, և բազմաթիւ փոքրիկներու մահուամբն եւս խոցուեցան ծնողաց սրտեր։

—Փախուստ ծխախոտի գործածութեան պատճառաւ տարուան մէջ անգործ հացողցին հայոց ուսեցողվարչութիւն մը՝ Ուրֆէին իր կեդրոնը կառավարական պաշտօնատան յարակից գեղեցիկ շէնքի մը մէջ փոխադրել քանի մը տարիէ ի վեր հիմնուած էր կրթական յարկ մը ըլլալով կը մնայ տեսնել Թէ ծխախոտ չգործածելու համար ցուցուած եռանդն ազդեցութիւն պիտի չընէ՞ այս ձեռնարկութեան հաստատութեան վրայ։

—Եւ առոր փոխարէն կրթական նոր շէնք մը հիմնուելով՝ կարճ ժամանակի մէջ ի կատար ելաւ. և երբեւ Իսլամ հայրենակցաց վերաբերեալ կոչերու իրողութեանց մին՝ տարուան դէպի վերջերը հոն բացուեցաւ հանդէսով քաղաքիս Իսլամ տղայոց յանուկ՝ առաջին Նախակրթարանը։

* *

Մեր տեղական-ազգային գործերու կարգին՝ յիշատակելի իրողութիւններէն է՝ տարուան մէջ շնորհուած Նախարարական բարեհաճ հրամանն, որով կեղեցայ էնքին վաճառատուր վիճակին պատճառաւ ընդհատեալ կրթական պաշտամունք վերսկսան վարժարանի մը էնքին մէջ։

—Այս հոգեւոր ամփոփման գործին մեծապէս նպաստեց նոյն միջոցին Ազգային Պատրիարքարանի այն բարերար տնօրէնութիւնն որով հոգեւոր դատած էր անմիջապէս ժամանակին մէջ իր դեռախաղ հայաստանի եկեղեցականի մը Տ. Անանիա վարդ. ի հոս ղրկուիլն, որուն Թեմն է Տ. Խորէն Սրբազան—յառաջացեալ տարիքին և տկարութեան բերմամբ—Ազգ. Առաջնորդարանի ղեկավարութիւնը։

—Նոյն եկեղեցականին եօթ ամսեայ ներկայութիւնն ա՛յն ապացոյց տուաւ Թէ ժողովուրդ մը երբ ունենայ նոյն իսկ միայն փոքրիկ աղօթատեղի մը և անոր հետ միայն արեգայ առաջնորդող մը, կրնայ դա ձեւալ հոգեւորապէս պիտի ելլէ՝ եթէ այս վերջինը կը կրէ ճշմարտապէս հոգածու սիրտ մը։

—Կրօնային գործերուն հետ՝ միեւնոյն ժամանակ հայրենակ Թաղերու կազմակերպեալ Տեսչութիւնք ի նորոյ վերակազմուեցան՝ կառավարական յանձնարարութեան մը համեմատ։ Նոյնպէս Նախորդ Ազգ. պաշտօնական մարմնոց նոր գործերը վարելու համար պաշտօնի կոչուեցան, նախ Տընտեսական խորհուրդ մը ու ետքն ալ Քաղ. Ժողով մը, որք նորեկ Նախագահող վարդապետին հետ առջի օրէն փութացին գանուեցան խանդամբ ու եռանդամբ իրենց առաջին կարգին բերելու։

—Ուրիշ կարեւորագոյն մարմնոյ մը, քաղաքնայական զայրոյն վերակազմութեան և կամ բարեկարգութեան գալով՝ ուսեալ քահանաներ ունենալու մասին շատերու փափաքը դժբախտաբար դարձեալ չկրականացաւ ի չգոյէ արժանաւոր և յանձնառու ընտրելագոյ։

—Այսօր հակառակ՝ մեծապէս մխիթարական եղաւ ազգ. վարժարանաց բարուոքեալ դրութեան տակ սկսուած վերաբացումն, որուն գլխաւոր գիւրացուցիչն եղաւ այցելու հետեւանք բարերարի մը կրթական նպաստը։ Ուշագրաւ պարագաներէն էր՝ առջի օրէն իսկ մանչ ու մանուանդ աղջիկ ուսանողներու թուոյն զգալի կերպիւ աւելնալը։

—Դպրոցական գործերու կարգին՝ տարուան նորութիւններն եղան նաեւ կիրակնօրեայ երկու կարգ վարժարանաց բացումն. որոց մէկովը գլխաւորապէս Թափառայած կամ հոգածուէ զուրկ տղաքներու Քրիստոնէական վարդապետութեան և Հայ. եկեղեցւոյ երգեցողութեան դասեր կ'աւանդուեցան. և միւսովն՝ ընթերցմէ բոլորովին զուրկ մնացած արհեստաւոր պատանիներու և նոյն իսկ ամուսնացեալ մարդոց ուսանելու գիւրութիւն տրուեցաւ։ Իրենց աշխատութիւնը կանոնաւորութեամբ չարունակեցին այն շրջան—ուսուցչուհիք՝ որք դպրոցներէն դուրս տուներու մէջ նոյն իսկ տարիքոտ կիներու ընթերցանութիւն սովրեցնել ձեռնարկած էին. նոյն կանոնաւորութիւնը նաև Թաղերու մէջ շարժեալ պարբերաբար կանոնաւորութեամբ համաձայն ներկայացուցչներու գործին մէջ։

—Աչքի զարնելու չափ ուշագրաւ կերպարանային զուարճութեանց յատկացնելու հին անփայտէ սովորութեանց հրաժարելով նուիրական օրը արգասաւորելու մասին ժողովրդեան բաց էքին մէջ նշմարուած բարեշրջումը։

—Այս ուղղութեամբ մէջ՝ ամենէն բարեդէպ և կարեւորագոյն երեւոյթներու մին նկատելի է նաև հայ ժողովրդեան մասին քաղաքիս Տարաբաշխութեանց երկու զեկուցումն է։ Ասով կրօնական և բարոյական նիւթոց վրայ ալ էն կիրակի կը խօսուի՝ Առաջնորդարանի կողմէ կարգուած Տնօրէնի մը պատասխանատուութեան տակ։

—Զգալի բարեփոխում մ'ալ ընկերական տարբեր պայմանի մը մէջ։ Ժամանակին անտեսական անձկութեան պահանջումներէն ազդուած մեծահարուստներու մէջ ընդհանուր համակրութիւն մը տեսնուեցաւ ամէն հին զոշայլութեան և դժուարացուցիչ սովորութիւններն ի բաց Թողնելու նշանակ առաջնորդական յայտնած կեղծիքներ կատարելու։ Ասով այդ տարբեր ու նուիրական միութեան գործերը շատ մը նիւթական կշիռներու ազատողներէն գերծ մեր ազգայնոց մէջ անյայտ հանդիսաւոր գիւրամատչելի դարձաւ։

* *

Տնտեսական տագնապներու երեսէն յառաջ եկած բազմաթիւ կարօտութեանց անթիւ, կառավարական առաջին դիւրութիւններէն յետոյ գործարանէն հասած մանկութիւնք քաղաքս բնակող Ա.մեր. Մխիթարեանց Մկոնդեան և Մառիհամ կարօտեալներու նպաստատար քանակով կարգի մարդասիրական նպաստը՝ հազարաւոր խեղճերու բազմակերպ տարբերութեամբ օգտեցին։ Ասոնց Մխիթարեանցին այս բարերար եւ Հոշմարտապէս քրիստոնէական ոգին կը պարծենալ էր կրկին կարօտներու ընծայած էր հիւանդներու և մինչեւ յարկերուն Լուսաւորչական Հայերն ի բաց իրենց ժողովրդական եկեղեցւոյն ծերը մնալով անխտիր կերպով վայելեցին մարդասիրական նպաստներն, ամենուն սքանչացումը գրաւելով։ Բիւզանդիոնի ընթերցողներն ալ պիտի յիշեն մասնաւորաբար Ուրֆայի Որբանոցը Հայերու և մանուկներու յաջողութեան համար հիմնուած՝ Մխիթարեանց ընտիր նպաստները որոնք այս տարուան մէջ ալ ոչ նուազ իրենց առատաձեռնութիւն մ'ընդառաջեցին։

—Իրաց այս կարգին մէջ յիշենք համառօտիւ Թէ նախախնամակալ եռանդ մ'եղաւ Միս Շաթըգի կողմէ որբոց յատուկ Պատսպարաններու բացումն, ուր մայրակ ն խնամքով կը սնանին և վարժարան ց մէջ ուսման կ'առնեն 150 որբեր, 67ը մանչ 83ն աղջիկ։

—Այնպէս ալ 15 որբ աղջիկներու Կայզերի Գերմանական Տեադոնէսց անուն Որբանոցը ղրկուելին, ուր ինչպէս կը հաւաստեն, անոնք տաճարային դաստիարակութենէն ալ զուրկ չպիտի Թողուին և անոնց ապագային համար հոգ ընելու տեղի չպիտի մնայ։ տարբեր տեղեր որդեգրուելիքներն ալ, որոց մասին 61րդ Թուովը գրած էր Բիւզանդիոնը։

—Ծաւալի պարագաներու և եռանդով՝ բանտը կեցող 70ի չափ ազգայնոց 55ն իբրեւ անպարտ Թող տրուած էին փութով, ն նաւ դեկտեմբերի վերջերն արձակուեցան ծանօթ կայ ներման շնորհիւ։ Մնացորդ 11ին՝ (որոց մասին արձակուած մահապարտութեան վճիռը Վեհ արեւ սատեւ կողմէ ցկեանս հաստատուած) յղութեան մէջ ընկած պարագաները նոյն կայս. շնորհին իրենց եւս օգտուելուն յիայոր կը սպասեն։

—Կ'ուզենք վերջացնել, բայց կարելի է միթէ այս Տեսութեան մէջ բնաւ խօսքը չընել մեր Թեմերուն, որոց կրօնական և նիւթական կարօտութիւնք աւելի բացորոշ կերպիւ աչքի կը զարնեն։ Գոհարայլ քաղաքներ չունինք։ Միայն Թէ Ցուլիսին Պիրէճիք, Ճիպին և Ինճէ այցելող Կայս. Ցանձնախումբն՝ իր բարեացակամ ազդեցութիւնն ունեցաւ, նոյն տեղերու Հայերն իրենց նախկին կացութեան վերադարձնելով։ Վեցեւ յիշուածներուն քով Րում-Գալէ, Նիզիպ, Սրուճ, Սեւերէկ, Մըզկային և Կարմուհ՝ իրաքանչիւրն իր կարօտութիւններն ունին։—Ուր ուրեք կրօնականի, շատ տեղեր մարդասիրական նպաստներու, և գրեթէ ամէն տեղ՝ շնորհքով և նոյն իսկ այժմ բաց դպրոցի մը բացումներ կարօտութիւնք կան, զորս հետզհետէ լեցնելու համար կը յուսանք՝ որ 1897ն իր նախընթացէն աւելի ձեռնտու պիտի գտնուի։ (*) Գ. Կ. Ո.

(*). Կը խնդակցինք մեր յարգոյ Թղթակցին՝ գաղափար մը ամբողջ մէկ տարուան տեղական-ազգային ու ընկերական վիճակին քաջապէս վիպակ Թղթակցութեան մը մէջ ամփոփել յաջողելուն համար։ Արդէն Ուրֆայի Թղթակցութիւններն իբրեւ նմոյշ կրնանք ներկայացնել գաւառներէն մեզ գրող ուղղողներուն։

ՌՈՒՍ ԲԱՆԱԿ

Խրիմու պատերազմէն ի վեր Ռուսիոյ զինուորական զօրութեան ախոյեան դարգացում ստացած է։ Այն պատերազմ ցոյց տուած էր զինուորական վերակազմութեան մը պէտքն, որուն Թէև 1856-57ին ձեռնարկուեցաւ, սակայն լոկ անուանական բան մ'եղաւ, մինչեւ որ զօրավար Միլիուտին 1862ին պատերազմական նախարար անուանուելով, կորովի մղում մը տուաւ բանակին վերակազմութեան։ Զօրավարին առաջին խնամքն եղաւ զինուորագրութեան ընդհանուր ժողովրդեան ամէնադատակարգերու մէջ և 1870ին կայսերական Ուքազ մը, զինուորական ծառայութիւնը պարտաւորիչ հրատարակեց կայսրութեան ամբողջ արու բազմամարդութեան համար։ Աղէքսանդր Բ մարդասիրական գործն ալ, այն է գիւղացւոց ազատութիւնը, զինուորական այս մեծ բարենորոգմանց դործադրութիւնն հնարաւոր ըրաւ, Թոյլ տալով բանակին մէջ մտցնել ժողովրդեան ամէնդասակարգերը։ 1874ին հրատարակեալ Ուքազ մը զինուորական ծառայութեան տեւողութիւնը 25 տարիէն իջեցուց 19 տարւոյ, այն է 6 տարի գործօն բանակին մէջ, 9 տարի պահեստի բանակին մէջ և 4 տարի քաղաքապահ (օփոլչէնիէ)։ Բայց 1888ին զինուորական ծառայութեան շրջանը նորէն 23 տարւոյ բարձրացաւ, և առոր փոխարէն գործօն բանակին մէջ ծառայութեան տեւողութիւնն ալ 6էն 5 տարւոյ իջաւ։ Բայց ըստ որում երկրագործութիւնն անկարող էր տարուէ տարի աւելորդ 892,000 զօրաց պէտքերն հոգալու, առոր չորրորդ մասը միայն զէնքի տակ կ'առնուէր որ է 210,000էն 220,000 և մնացեալը պահեստի բանակին մէջ կ'անցնէր։

Թէ զինուորագրութեան արդի դրութիւնը, պատերազմի ժամանակ, ո՛րքան զօրք կը հայթայթէ Ռուսիոյ, գիտնալու համար, պէտք չէ վերջին պատերազմէն դատել, ըստ որում ռուսական բանակին վերակազմութեան գործն այն ատեն ի գլուխ չէր ելած։ 1874ի օրէնքն իր ամբողջ արդիւնքը տուած է եթէ ոչ զօրաց խառն Թուոյն կողմէ, գոնէ բաւական զինուորական կրթութիւն ընդունողներու Թուոյն կողմէ։

Ռուսիոյ զինուորական ոյժանակութիւնն, իբրեւ գործօն, իբրեւ պահեստի և իբրեւ քաղաքապահ զօրք, պատերազմի ատեն իր սրտ ապրուեցեան տակ ունի 11,572,000 հոգի։ Այն ահագին Թուոյն վրայ, բուն զինուորական կրթութիւն ստացող զօրքերը Թուով 3½ միլիոնէն աւելի են. այսինքն՝ գործօն բանակ, 3 դաս, 1 միլիոն 85,00 հոգի, պահեստի բանակ 13 դաս, 2 միլիոն 122,000 հոգի, Խազախ, 17 զօրաբաժին, 254,000 հոգի. քաղաքապահ զօրք առաջին դաս, 4 զօրաբաժին, երեք հարիւր 21,000 հոգի։ Ռուսիա այժմ մէն կարող է 500,000 զօրք աւելի բերել Թոյնել ի հարկին քան Գերմանիա, և իրեն համար ձեռնաւոր մէկ է որ իր գործօն բանակէն և Խազախներու Թանկագին զօրաբաժիններէն կրնայ մեծ օգուտ քաղել, որոց առանց միայն խրատիւթեան միէ առանց եւ գերմանական սահմանագլխոյ ժողովուրդներուն համար։ Խազախներն 1875ին հրատարակեալ մասնաւոր օրէնքով մը կը կառավարուին և 19էն մինչեւ 30 տարի զինուորական ծառայութիւն ընելու պարտաւոր են։

Ռուսիոյ մէջ խաղաղութեան ատեն բանակին կազմութիւնը քիչ կը տարբերի պատերազմի ատենի կազմութենէն։ Եթէ բանակն ի գէն կոչելու հարկ ծագի, քանի մը լեթեւ բաժնփոխութիւններ միայն տեղի կ'ունենան, ինչ ինչ եվկրորդական պաշտօններու նշանակմամբ, որք սովորական ժամանակ գոյութիւն չունին։ Անմիջապէս պատերազմական վիճակի մէջ կը դրուին 21 շարժուն զօրաբանակներ, որք կը կենան եօթն զինուորական մեծ շրջանակներու

մէջ. ասոնք են Բեդրոպուրկի, Վիլնայի, Վարշաւայի, Քիեվի, Օտեսայի, Մոսկուայի և Կովկասի զինուորական շրջանակներն։ Այս զօրաբանակներն ըստ կարի կեդրոնացած են այն սահմանագլուխներուն վրայ զօրս ի հարկին պաշտպանելու կամ որոգմէնրս (?) խուժելու պարտաւոր են։

Այս 21 զօրաբանակներէն 17ը երկերկու զօրաբաժնէ բաղկացած են, 3ը՝ երեքական զօրաբաժնէ և մէկը, այն է կովկասինը՝ 5 զօրաբաժնէ։ Բոլոր զօրագունդերն ալ չորսական վաշտէ բաղկացած ըլլալով, երկու զօրաբաժնէ կազմուած զօրաբանակ մը 32 վաշտէ բաղկացած է կամ 32,000 հոգիէ. երեք զօրաբաժնէ կազմուած զօրաբանակը՝ 48,000 հոգիէ, իսկ կովկասեան բանակն՝ 80,000 հոգիէ։ Իւրաքանչիւր զօրաբաժին ունի ութական թնդանօթէ բաղկացեալ 6 հրետանի, որ ըսել է իւրաքանչիւր զօրաբանակ ունի 96 կամ 144 և 240 թնդանօթ։ Գալով հեծելազօրին, 23 զօրաբաժնէ կը բաղկանայ, որոց իւրաքանչիւրը 21 գումարտակէ, կամ 3000 հոգիէ։

Բայց այս 21 զօրաբանակները չեն միայն այն գործօն ոյժերը զորս Ռուսիա պատերազմի ատեն պիտի ունենայ իր տրամադրութեան տակ։ Կովկասեան զօրաբանակն երկու մասի բաժնուելով, հաճանարար (?) 22րդ զօրաբանակ մը պիտի տայ, որոյ վրայ պիտի աւելնան իր խաղաղ զօրաց երկու կիսաբաժիններէն զատ նաև հինգ գունդ հեծելազօր, որով հեծելազօրաց երկու զօրաբաժին եւս յաւել պիտի գան։ Կարիլ (?) պահեստի զօրաբաժիններ ալ կազմելու միջոցներ ունի Ռուսիա՝ իր անսպառ բազմամարդութեամբ։

Համառօտիւ խօսելով, Ռուսիա կրնայ առաջին օրը պատերազմի ասպարէզը մղել 862 վաշտ գործօն բանակ, և 320 վաշտ պահեստի, ընդամէնն 1,182 վաշտ, կամ 1,182,000 սուին, 655 գունդ կանոնաւոր հեծելազօր առաջին գծէ, և 192 գունդ հեծելազօր երկրորդ և երրորդ գծէ, ընդամէնն 127,000 հոգի, 576 գործօն և պահեստի հրետանի, որոց 492ն ութական թնդանօթով և 84ը վեցական թնդանօթով, ընդամէնը 4,440 թնդանօթ։

(Մանիթէօր Օրիանդալ)

ԳԻՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

(Տոբ. և Վերջ)

Ռէօնդկէնի ճառագայթները մինչև օրուան հերոսներն են։ Բժշկութիւնը, տարբերանութիւնն եղան առաջին օգտուողները։ Հանքաբանութիւնն ալ չմնոնայ։ Կեղծ մարգրիտներ, կեղծ ադամանդներ դիւրաւ պիտի ճանչցուին այսուհետև, ոսկերիչ արհեստաւորներ կ՚իմանան կորը։ Այս անգամ ալ շերամաբուծութիւնն է որ իր բաժինը կը ստանայ «Ռ»երէն։ Ցայտնի է թէ, շերամի արու «կոկոնները» աւելի շատ մետաքս կ՚արտադրեն քան էգերը. հետևաբար աւելի շահաւոր է առաջին տեսակները ձեռք բերել։ Գ. Թէսմէրնուպ (?) ֆրանսացին չէզ քամի հարսնուկները Ռէօնդկէնի գործիքին տակ դնելով կրցեր է որոշել երկու սեռերն։ Էգ հարսնուկներուն մէջ եղած հաւկիթներն ոչ բոլոր ստուերոտ մը մէջ արդիւնք կ՚ըլլան ճառագայթներու փոխանցման։ Արդ, կոկոնները, գործիքին տակ դրուելէ յետոյ երբ լուսանկարուին, հաւկիթ պարունակողներուն լուսանկարը ստուերոտ կ՚ըլլայ, մինչդեռ արուին լուսանկարին մէջտեղը սև բիծ մը միայն պիտի երևնայ։

* * *

Տարաշխարհիկ բոյս մըն է փախլիան (?), որուն սև փոճոկները հետաքրքրական գիտութիւն մը կը թողուն հոտառելեաց վրայ։ Մեր աւանդական «անուշներու» ամէն եղանակի մէջ, եթէ ոչ հոտը, գէթ համը վարդին, մանուշակին, հազարչին (?) եայլի վայելել կ՚ուտան. բայց վանիլեան քչիկ մը դժուարամատչելի է, քանի որ հեռուէն կ՚ուգայ. թանկագին է, հետևաբար ոչ խնայողական գործածութիւնը։ Գործարանագոր (?) տարբերանութիւնը, հարստութեան և վայելչենիրու այս միակ աղբիւրն, իր անսպառ ծոցէն մեզ կը պարգևէ ահա երկու նոր անուշահոտ նիւթեր, յար և նման վանիլեային։ Կը կոչուին «օսմֆանիլլին», և «օսմֆանիլլին էթիլիք», երկու երկուորեակ քոյրեր, համեստ և քաղցրաբարոյ։ Առաջինը ձեռք կը բերուի դիւր և անախորժ հոտով նիւթէ մը, «քաէօզէթ»էն։ 10 քիլո քաէօզօթ կը լուծեն 30 լիտր սօտայով եռացեալ ջրոյ և 37 լիտր հասարակ ջրոյ մէջ կը տաքցնեն և վրան կը լեցնեն քլոռոֆօրմ։ Այս մրուր մը առաջ կուգայ, երբ աւելցնեն ասիտ քլորիտիք։ Մրուրը պաղելէն յետոյ, կ՚առնուի եթերի միջոցաւ. ոգիով մաքրելէ վերջ, «ալի սիւլֆաթ տը սուտ»ի միջոցաւ, սպիտակ բիւրեղացեալ նիւթ մը կը մնայ, որ է օսմֆանիլլինը։ Երկրորդին պատրաստութիւնը նման է առաջնոյն, սա տարբերութեամբ որ, փոխանակ քաէօզօթի, ուրիշ քիմիական նիւթ մը կը գործածուի։ Կը մնայ մեզ բարի յաջողութիւն մաղթելու այս երկու նորածիններուն, զորս աւելի պիտի փնտռեն [illegible] սաքեներն և [illegible] տիկինները։

* * *

Եթէ տարբերանութիւնը հսկայի քայլերով կը վազէ, մեքենական ճարտարութիւնն ալ չդանդաղիր փաճանելի (?) քայլեր առնելու։ Զուիցերիացի ժամագործ մը հնարեր է, կամ թէ չիներ է մեքենագիտական հրաշակերտ մը փափուկ, փոքրիկ, ամենափոքրիկ ժամացոյց մը, որ իրուցընէ (?) փափուկ կոճեքերու վաշ[illegible]։ Մի զարմանաք երբ ըսեմ թէ այդ նորահնար ժամացոյցին տրամագիծն է գրեթէ 4 եօթն միլիմէթր։ 79 մետաղեայ մասերէ կը բաղկանայ, որոց 72 կտորը ժամացոյցին շարժումը կը կատարեն. 79 կտորին ամբողջ կշիռն է 75 սանթիկրամ։ Շարունակաբար կը քալէ 28 ժամ։

Կինան արժանել (գնահատել) արուեստագէտ-ժամագործները թէ ինչ աստիճան ձեռքի, աչքի և մտքի ճարտարութիւն պէտք է մեքենականութեան այս օրինակ փոքրագոյն մը ստեղծելու համար։

Գ. Մարգեան

ՏՕՔԹՕՐ
ՀՐԱՆՏ Գ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Բէնսիլվանիոյ Համալսարանէն պատուական յիշատակութեամբ վկայեալ, Ֆիլատելֆիոյ մէջ իր արուեստը գործնական փորձառութեամբ կատարելագործելէ ետքը հաստատուած է ի Բեղօղ, Ղալաթա-Սէրայի դիմաց, ԹԱՏՐՈՆ ՓՈՂՈՑ Թիւ 1, ուր կը գտնուի կիրակէէն զատ ամէն օր ժամ 9—12 և 1—4 (ըստ Ե.)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆՑ.—Լոնտոնէն և Վիեննայէն լուր կը տրուի թէ Մեծ Տէրութիւնք կատարելապէս համաձայներ են իրենց մէջ, կարելի եղածին չափ շուտով կիրագործելու Կրետական խնդիրը։ Փետր. 13/25ին նոյն մտօք ջննարարութիւնք պիտի ըլլային Անգլիոյ Երեսփ. ժողովին մէջ։ Թեմս Վիեննայի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Ռուսիա և Գերմանիոյ հետ համաձայնելով, հրաւիրեր է միւս Տէրութիւններն ըզ Օսմ. Կառավարութենէն պաշտօն ստանան Կրետէն խաղաղեցնելու և կազմակերպելու՝ մինչ Օսմ. կայսրութեան ամբողջութիւնն անվթար պահելու պայմանաւ։ Թէ Տէրութիւնք և թէ Օսմ. Կառավարութիւնն ընդունած են այս առաջարկութիւնը։ Մեծ Տէրութիւնք այդ համաձայնութեամբ ի վիճակի կը գտնուին պահանջելու Յունաստանէն որ հեռանայ Կրետէէն։ Կ՚ըսուի թէ Կոլուխովսքի կոմս նախաձեռնութիւն ունեցած է այս ծրագրոյն, որ կը զուարճացնէ (?) Լոնտոնի ու Բերլինի դահլիճները՝ Նորկիոս Թագաւորին հանդէպ հետեւելի քաղաքականութեան մասին։ Կոլուխովսքի կոմսին միջնորդութեան իբրև հետևանք հաւաքական ծանուցագիր մ՚ուղղուելով Հելլէն կառավարութեան, պիտի հրաւիրուի նա կանչել իր զօրքեր, և պիտի ծանուցուի նաև թէ Կրետէ վարչական կազմակերպութեան նկատմամբ մը պիտի ստանայ։ Տէրութիւնք որոշած են ճնշողական միջոցներու դիմել այն պարագային մէջ երբ Նորկիոս Թագաւոր մերժողական պատասխան տայ։ Այս համաձայնութիւն Տէրութեանց կողմէ մեծ ջանքերով յառաջ եկաւ։ Անցեալ շաբթու մեծ ոգեւորութիւն կար Ֆոռին Օֆիսի մէջ, ուր Լորտ Սոլզպըրի երկար տեսակցութիւններ ունեցաւ Մեծ Տէրութեանց դեսպաններուն հետ։ Ի Վիեննա Կոլուխովսքի կոմս երկար խորհրդակցութիւն մ՚ունեցաւ ռուսական դեսպանին հետ և յետոյ Հոֆպուրկ երթալով Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր ներկայացաւ։ Գերման լրագիրք ամենքն ալ միաբան յորդոր կը կարդան Յունաստանի չերկարել վտանգաւոր կացութիւն մը, մերժելով այնպիսի պահանջումներ զորս անմիջապէս պէտք է ընդունի իսկ իր շահուն համար։ Վոսիշէ Զայթունկ, որ ցարդ չափաւոր լեզու մը կը գործածէր Յունաստանի նկատմամբ, կը խոստովանի թէ Եայկիոս Թագաւորը դաս մ՚առնելու արժանի էր՝ Եւրոպիոյ խաղաղութիւնը վտանգելու ձեռնարկած ըլլալուն համար։ Գալով իտալիոյ՝ Օբինիօնէ Նախարարական թերթն կ՚ակնարկէ կը գրէ. — «Յունաստանի երեսփ. ժողովին մէջ Մ. Տէլեանիսի յայտարարութեանց վրայ տրուած վստահութեան քուէն ապահովիչ նըշան մ՚է. կը ցուցանէ թէ հելլէնք կ՚ակեն հասկնալ Տէրութեանց իրենց նաև մեր գործը։ Մեծ Տէրութիւնք անկեղծ ադաղատանք մ՚ունին Յունաստանի նկատմամբ և կը հաւատան թէ իրենց գործն կրնայ հաշտեցնել ընդհանուր խաղաղութիւնը հելլենական շահերու հետ։ Կրետական կառավարութիւնն Երեսփ. ժողովոյ ընդունելութիւններն աւելի կանուխ կատարել պիտի տայ, որպէսզի երկիրն ազատէ՝ խառնակ տարրին կամ ծայրայեղ կուսակցութեանց կողմէ համաշխարհական կամ կրետական խնդրոյն առթիւ յարուցուած շարժումներէն։ Ընդհանուր ժողովոյ ընտրական տեղեկագիրը փախանակ ասպիրակներու մարտին վերջին երկու շաբաթներուն մէջ պիտի հրաւիրուին։» Օբինիօնէ կը յայտարարէ նաև թէ ընդհանուր կացութիւնը նուազ մութ է և Տէրութիւնք աւելի քան երբեք համաձայն են։

—Անգլիոյ ծովային նախարար Մր. Կօշըն Փետր. 12/24ին ի Բարլըմէնթ քաղաքական հացկերոյթի մը միջոցին սա իմաստով խօսեցաւ. —«Կրետէի պատսպարուող բանակներուն ռմբակոծելը միակ միջոցն էր կասեցնելու այս վէճերն, որք բանի տեղ չէին դրած ծովակալաց ազդարարութիւնները, եւ սպառնացած էին Հանիայի վրայ յարձակելու։ Կառավարութիւնը վստահ է կը նայի Տէրութեանց ներդաշնակութեան վրայ, որ դժուարութիւններ պիտի բառնայ. բայց Տէրութեանց եթէ հեռանայ ներդաշնակութենէ չփոթութիւններ պիտի ծագէին։ Ով որ կարդաց Մր. Պալֆուրի, Ֆոն Մարշալի և Մ. Հանոթոյի բանախօսութիւնները, անկարելի է որ հաւատայ թէ Կրետէ իր նախկին վիճակին պիտի վերադառնայ. Լորտ Սոլզպըրի ու Մր. Պալֆուր վաղը Խորհրդարանին մէջ յստակ կերպով յայտարարեն թէ ինչեր պիտի ընեն Կրետէի ապագային նըկատմամբ։»

ՀԱՎԱՍ լուր առաւ թէ ի Հանեա կուսակալին ապարանքը մէջի բոլոր թուղթերուն հրկիզուած պահեն, Բոնք[illegible] մօտ ալ տուներ այրեր են։ Ապստամբք դաշտին մէջ իշխանով Քրիստէրիկի վանքին եարն տուներ այրեր են։ Ծովակալք որոշեր են գրաւել Սուտայի ծովածոցն և Աքրոթիրի, Հալեպայի ու Հանեայի միջեւ գտնուած ձորը։ Ի Սուտա Տէրութեանց դրօշներն արդէն պարզուեր են Ճիրոս (?) տեղերուն մէջ, յետոյ պիտի պարզուին։ Սելինոյի կողմը ռուսական ու իտալական նաւեր գացեր են առնելու պաշարուած իսլամները։ Ծովակալք ազդարարեր են Վասոս գնդապետին որ պիտի ռմբակոծեն եթէ իսլամաց գտնուած տեղերուն վրայ յարձակի։ Գնդապետը մերժեր է ու և է յանձնառութեան վիճակել, որով ծովակալք որոշեր են աշխատիլ ութ օրուան զինադադար մը ձեռք բերելու։

—Սելինոյի կացութիւնը մտահոգութիւն պատճառելուն համար, հինգ պատուէ որոշեցին Սեւ Լեռնցի ոստիկան-զինուորներ ղրկել իտալացի ընտանիք մը հրամանատարութեամբ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ Երեսփ. ժողովին մէջ պատերազմական նախարարն յայտարարեց թէ զօրքերն ամբողջովին զինուած են, ամրութիւնք լաւ վիճակի մ՚ունին և թէ ի մօտոյ երկիրը կարող պիտի ըլլայ ինքզինքը պաշտպանելու, կարող վիճակի մէջ պիտի գտնուի։

ՊԵՐԼԻՆԷՆ կը գրեն թէ Վիլհելմ կայսրն, որ ծնունդին վրայ պալար մը հանած էր, բոլորովին ապաքինած ըլլալով շաբաթ օրը ներկայ գտնուեր է պարահանդէսի մը։ Կէս-պաշտօնական թերթեր կը հերքեն այն լուր թէ Վիլհելմ Բ.՝ Պիրէոն պաշարելու համար ըրած առաջարկութեան մերժուելովն տեսնելով՝ արտնողութեան վայրկեան մը մէջ որսի գացած ըլլայ։ Լրագիրք դիտել կուտան թէ Վիլհելմ կայսր սովորութիւն ունի արքունիքէն հեռու որսորդութեան գլխակ մը քաշուիլ, երբ քաղաքային ծանր խնդիր մը մանաւանդ զինքը զբաղեցնէ։

—Պերլինէն միանգամայն կը հերքեն այն լուր թէ Վիլհէլմ Բ. մտադրութիւն յայտնած ըլլայ ի մօտոյ Բեդրոպուրկ երթալով, արդի պարագայից վրայ անձամբ տեսնուելու Ցարին հետ։

ՎԻՔԹՈՐԻԱ Թագուհին փետրուար 13/25ին Լոնտոնի իր պալատան մէջ ի Պքքինկէմ ընդունելութիւն մը կատարեց։ Ն. Վեհափառութիւն երկու ամսէ ի վեր առաջին անգամն էր որ Լոնտոն կ՚երթար։ Բոլոր դեսպանք ներկայ գտնուեցան։ Ֆրանսական դեսպան Պ. տը Քուրսէլ մարտ 8ին կամ 9ին (Ն. Տ.) հրաժեշտի գրերը պիտի մատուցանէ, որովհետեւ Վիքթորիա Թագուհին մարտ 10ին Նիս պիտի երթայ։

ԵՐԿՐԱԽՈՐՑՔ Նանդէնի կողմէ Սիպերիական ծովեզերայ վրայ գտնուած նոր թերակղզին «Օսքար Թագաւոր» կոչուեցաւ՝ համաձայնութեամբ Ռուսիոյ։

ՔՈՐԷԱՅի նկատմամբ Ռուսիոյ և Ճաբոնի միջեւ կնքեալ պայմանագրութեամբ Քորէա իրեն կը վերապահէ իր գործելու ազատութիւնը ներքին ու արտաքին քաղաքական խնդիրներու մէջ։ Ռուսիա ու Ճաբոն մինչ պիտի աջակցին Քորէայի վեհապետին՝ կարգաւորութիւնը պահելու, որուն համար կանոնաւոր բնիկ զօրախումբեր պիտի կազմուին։ Քորէայէն օտար զօրախումբեր անմիջապէս պիտի հեռացուին։ Բայց Ճաբոն 200 զինուոր պիտի ունենայ հեռագրական թելերը պաշտպանելու և երեք զօրախումբեր Սէուլ, Ֆիւզան ու Կենզան բնակող ճաբոնցիները պաշտպանելու։ Ռուսիա ալ հաւասար զօրախումբեր պիտի ունենայ ի Քորէա։

ՆՈՐԿԻՈՍ Թագաւորն անցեալ ուրբաթ տեսակցութիւն մ՚ունեցաւ Աթէնքի անգլիական դեսպանին հետ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Պերլինէն կը գրեն թէ Գերմանիոյ և Յունաստանի միջեւ առեւտրական յարաբերութիւնք գրեթէ դադրած են։ Հելլէն վաճառականք ետ առած են իրենց կողմէ Գերմանիոյ գործարանաց տրուած յանձնարարութիւնները։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Երեսփ. ժողովին մէջ Մ. Սթոյլով՝ [illegible] հարցապնդումներուն պատասխանելով յայտարարեց թէ կառավարութիւնն ուշադրութեամբ կը դիտէ ներկայ դէպքերը, բայց արկածախնդրութենէ ձեռք պիտի կեցնայ՝ խաղաղութիւնը չվրդովելու համար։ Մ. Սթոյլով յաւելեց թէ Պուլկարիա կենսական շահեր ունի Տէրութեանց դիտաւորութիւններուն վրայ։

ՀԵԼԼԷՆ կառավարութիւնն Հունգարիայէն (?) բազմաթիւ ձի գնեց։

—Թեսալիա [illegible] չորս նաւեր [illegible] հանեց ի Բլաճանիա՝ ծովակալներուն պատուիրով։

ՇԱՆՈՒՑԱԳԻՐԸ.—Տէրութեանց կողմէ տրուելիք ծանուցագրոյն առթիւ Աթէնքէն կը հեռագրեն փետր. 14/26 թուականաւ թէ զրոյցի մը նայելով վերջին պահուն Տէրութիւններէ մին մերժեր է ստորագրելու։

ՕՍՄ. ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՆՑ վրայ խօսելով, գերման լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Օսմ. ծառայութեան մէջ գտնուող գերման սպայ ֆոն Հոֆէ փաշա խնդրած է սպայակոյտի պետ անուանուիլ Կրետէ զրկուելիք Օսմ. նաւատորմին մէջ։

ԳԱՆՏԻԱՅ գաւառին մէջ ի Բերա[illegible] 600 Յոյնք ցամաք ելեր են Ֆրեկ (?) թնդանօթով և ռազմամթերքով։ Ասոնք Յունաստանէն եկեր են։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ լրագիրը կ՚իմանան թէ Բ. Դուռն որոշեր է Սելանիկէն մինչև հելլենական սահմանագլուխն 220,000 զօրք հաւաքելու։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվը շքանշաններ [illegible] պիտի տրուի Տոնկոլայի (?) արշաւանքին մէջ նշանաւոր հանդիսացող զինուորականներուն։

ՖՐԱՆՑ ԵՈՍԷՖ կայսր շաբաթ օր քննեց սահմանագլխոյ զօրաբանակն ի պահանջել հարկին շարժման մէջ դրուելու խնդիրը։

ՊԱՐԻԶԷՆ կը հեռագրեն թէ Թուլոնի մէջ վերջերս ձերբակալուեր են իտալացի լրտես մը որ ֆրանսացի ծառայի հագուստով կը փորձէր նաւարան մտնել։ Խնդիրը շատ ծանր կերեւի։

ՄԱՏՐԻՏԷՆ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ սպանիացի զինուորք Բավիէթէի մօտ (Փիլիպեան կղզիք) մեծ յաղթանակ տարեր են բնիկներուն վրայ։

ԶԱՆԶԻՊԱՐ շաբաթ օրը Թունուզ ժամանեց և արժանավայել պատիւներով ընդունուեցաւ։

ՖԵՐՏԻՆԱՆՏ իշխան իր ծննդեան տարեդարձին առթիւ հիւպատոսներն ընդունելուն ըսաւ թէ Պուլկարիա ներկայ դէպքերու մէջ պիտի կրնայ պահել խաղաղասէր, մարդասէր և քաղաքակրթող ազգի իր դերն, և իր բոլոր ոյժով պիտի աշխատի որ Պուլկարներու մէջ խաղաղութիւնը պահպանուի։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ Թագաւորն առջի օրը Սոֆիա ուղևորեցաւ։ Իրեն հետ կը գտնուին երեք նախարար։ Ներկայ պիտի գտնուի Սոֆիա-Րոմանի երկաթուղւոյ գծին բացման։ Նախարարապետ Սիմիչ հիւանդ ըլլալով չկրցաւ ուղեկցիլ Թագաւորին։

ՀԵԼԼԷՆ կառավարութիւնն հրամայեց որ Յունաստանէն դուրս արմտիք չհանուի։

ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ կը գրեն թէ անցեալ Եշ. Ֆրանց Եոսէֆ կայսր ընդուներ է անգլիական դեսպանն։ Ունկնդրութիւնը տեւեր է երեք քառորդ ժամ։

ԼՈՆՏՈՆԷՆ կը հեռագրեն թէ Անգլիոյ ու Ռուսիոյ և Տանիմարքայի վեհապետական գերդաստանք յորդորեր են Յորկիոս Թագաւորն որ իր գերմաշրութիւններով (?) խաղաղութիւնը չվտանգէ։

ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ

ԿՐԵՏԷ

ՓԱՐԻԶ, 1 Մարտ.— Աթէնքէն կը գրեն թէ Յորկիոս Թագաւորն պիտի հրաժարի ի նպաստ իր որդւոյն։

—Վեց Մեծ Տէրութիւնք կսախպեն (?) Յորկիոս Թագաւորն խոստանալ այն որոշումը որով նախարարաց խորհուրդը մերժած էր Տէրութեանց վերջնագիրը։

—Հավաս գեկոյց մը կը հրատարակէ թէ բոլոր Տէրութիւնք հրահանգ տուեր են Կ. Պոլսոյ և Աթէնքի իրենց դեսպաններուն՝ համաձայնելու համար այն ծանուցագրոյն վրայ որ պիտի տրուի օսմանեան ու հելլենական կառավարութիւններուն, ըստ առաջարկութեան Ռուսիոյ և ըստ յայտարարութեան Լորտ Սոլզպըրիի։

—Թուրք-Յունական բախմանութիւնք (?) հրաման ստացան նաւեր պատրաստել՝ ի պահանջել հարկին զօրախումբեր փոխադրելու։

ԱԹԷՆՔ.—Տէրութեանց ծանուցագիրն վաղը (երէկ) պիտի տրուի։

— Հավաս Հանիաէն լուր առաւ թէ Րեթիմնոյի մօտ ի Վրիսինա արիւնալի կռիւ մը տեղի ունեցեր է ապստամբաց և իսլամաց միջեւ։ Օսմ. զօրաց խումբ մը պաշտպաներ է իսլամաց նահանգը։ Մէկ քանի մեռեալ կան։

—Սահմանագլխոյն վրայ օսմանեան զօրաց համախմբուելուն պատճառաւ հելլէն կառավարութիւն կը դէ (?) պիտի կոչէ 1891 և 92ի պահեստի զօրքերը։

ՀԱՆԵԱ.—Իսլամաց և քրիստոնէից միջեւ նոր կռիւներ տեղի ունեցան Հանեայի, Հերակլիոնի և Ռէթիմնոյի մօտ Միրոփոլոսի և Զէրքալարիա կալերն։ Երկու կողմն ալ խիստ գրգռուած էր։

—Զինուորական նոր հրամանատար Թէվֆիգ փաշա Հանեա ժամանեց և այցելութիւն տուաւ հիւպատոսներուն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Լոնտոնի հելլենական դեսպանատան գործակատար Մ. Մեթաքսաս Ռիպոթէրի միջոցաւ կը հերքէ այն լուր թէ Յորկիոս Թագաւոր մտադրութիւն յայտնած ըլլայ Տէրութեանց պահանջքն ընդունելու։

ՀՌՈՄ.—Տէրութեանց ծանուցագիրը չորս օր պայմանաժամ կուտայ Յունաստանի՝ ետ կանչելու իր զօրքն ու նաւատորմը։

ՎԻԷՆՆԱ.—Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կ՚ըսէ թէ Ֆրանսա մերժեր է մասնակցիլ Պիրէոնի պաշարման։ (Հավաս հերքեց զայն)։

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՀԱՅԵՐԷՆԻ
ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՆ ԵՆ
Ս. ԴԱԻԹԵԱՆԻ
ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆ
ԵՒ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔԸ
Որոնք ամենայնքով ընդունելութիւն գտած են բոլոր հայ դպրոցներու մէջ, Միացեալ Ընկերութեանց եւ պետական վարժարանաց մէջ։ 10—5

ՆՈՐԷՆ ՏՊԱԳՐՈՒԵՑԱՆ
Ս. ԴԱԻԹԵԱՆԻ
ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ա. Վարժ. Մանկանց	Զ. տիպ
Բ. » »	Դ. »
Տարրական Քերականութիւն	Դ. »
Լրացուցիչ Դասընթացք	Բ. »

Կեդրոնատեղին է
Գրասենեակ ԴԱԻԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ, Թիւ 16, Գազազեր խան, Պահճէ-Գաբու, Կ. Պոլիս։ 5—5

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ասպետ Զունդի մահուան գոյժն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւս հաղորդուած է։ Բարեյիշատակ Ասպետը վերջին անգամ ի Պոլիս գտնուած միջոցին 100 ոսկի նուիրած էր Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ սնտուկին, տոկոսիքն գործածուելու համար Շիշլիի գերեզմանատան մէջ իր Տիկնոջ և իր զաւակներու դամբարանին նորոգութեան և այլ ծախուց։ Բարիք մեկնելէ առաջ փափագ յայտնած էր նաեւ որ իր յուղարկաւորութիւնը կատարուի պանդուխտ քահանայի մը ձեռօք և ուր որ ալ մեռնի իր մարմինն ամփոփուի ողբացեալ տիկնոջ քով ի Շիշլի։

—Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն այսօր բնակարանէն կանուխ մեկնելով ի Մայր եկեղեցի ներկայ գտնուեցաւ Ղեւոնդեանց քահանայից Ս. տօնին առթիւ տեղի ունեցած եկեղեցական պաշտամանց։

Միացեալ Ընկերութիւնն իր արտասահմանեան (?) քանի հասութից զանձման համար խնդրագիր մատուցած ըլլալով Ս. Պատրիարք Հօր, հարկ եղածն ի գործ կը դրուի նոյն հասոյթները ձեռք բերելու համար։

—Վանայ մէջ տիրող ժանտատենդի համաճարակը բաղդատմամբ առջի շաբաթներու սաստկութեան՝ վերջին երկու շաբթուան մէջ նուազած է։

—Ցակոբ էֆէնտի Խնայէթեան հըրաժարած է Տնտեսական Խորհրդոյ անդամակցութենէն։

—Թէքի-Դաղի Թաղական խորհրդոյ անդամոց մէկ մասն ձեռնթափ եղած ըլլալով պաշտօնէ, երկու օտարական անդամներ ալ կարգուեցան Պատրիարքարանի կողմէ։

—Իւէկ Բերայի Ս. Ցարութիւն եկեղեցւոյն մէջ տեղի ունեցաւ Էսեան վարժարանի ուսուցիչ և Բերայի Առեւտրական Կրթականերեւն (?) վարժարանի մնօրէն-ուսուցիչ Յակոբ էֆ. Բազրատունիի պսակադրութիւնն Օր. Ազատի Արփաճեանի հետ։ Պսակին նախագահեց Տ. Հմայեակ Դիմաքսեան սրբազան որ այդ առթիւ գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ։ Արարողութիւնը կատարեց Տ. Միքայէլ (?) հայրը։ Ներկայ էին Տ. Յովսէփ Ծ. Վ. Այվազեան ու Տ. Գր. Վ. Աբարդեան և բազմաթիւ քահանաներ։ Եկեղեցական Ս. հայրերը բացառիկ պատիւ [illegible] Ուսուցչին հրաւիրեալները [illegible] Մեր խնդակցութիւնները [illegible] Բաղրատունի էֆ. և իր գեռատի և ուսեալ տիկնոջ։

— Բիւզանդիոնի Եւրոպիոյ աշխատակից Արշակ Սարգսեան Սամուէլեան որ ժամանակէ մ՚ի վեր Իզմիր մէջ հիւանդ էր, կատարելապէս ապաքիներ է այժմ։

—Բերայի Աղքատախնամ ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ Սկովտիացի Օր. Ճէյն Նէյ 34 Օսմ. ոսկի նուիրած է դարմանատուն մը հաստատելու համար [illegible] Զուիցերիացի Պարոն Լէոբոլտ Յամմ (?) 200 ֆր. նոյն նպատակին համար։ Աղքատախնամն նուէր ստացած է նաեւ Կարպետ էֆ. Տավուտեանէ 120 զրշ., Սիմոն էֆ. Դալքէրլեանէ 190 զրշ. իր ողբացեալ մօր հոգւոյն համար Աղքատախնամին խնայողական ճաշարանին մէջ աղքատներուն ճաշ տալու համար, Գերապայծառ Տն. ճաշարանին համար 95 զրշ. Սկովտիացի Օր. Ճէյն Նէյ դարձեալ 216 զրշ։

—Բերայի Աղքատախնամն ընկերութիւնը կը ծանուցանէ հանրութեան թէ՝ բարեսէր ազգային մը, որուն անունը կը բաղձայինք տարածելու՝ օրինակ ըլլալու համար, բայց ստիպուած ենք լռել իր փափաքին համաձայն, բարեհաճած է Աղքատախնամիս տրամադրութեան տակ դնել Գալաթ-Փաշայի Թաղին մէջ օրական 50 հոգի կերակրելու պայմանաւ խնայողական ճաշարան մը հաստատելու համար պէտք եղած դրամը։ Այս ճաշարանը միայն երեք ամիս պիտի շարունակուի։

Աղքատախնամիս սկզբունքն, առանց ծուլութեան վարժեցնելու, աղքատներուն խնայողի կերպով մը օգնել ըլլալով, ուրախ ենք որ յիշեալ բարեսիրտ անձնաւորութիւնը մեզի առիթ ընծայեց մեր գրացի ու կարօտ Թաղին այսպէս օգտակար ըլլալու եւ չենք տարակուսիր թէ մեր մէջ ուրիշ բարեսէրներ չպիտի պակսին որ մեզի օգնեն խնայողական ճաշարանի գրութիւնն աւելի ընդարձակելու համար, որ Պոլսոյ մէջ առաջին անգամն է որ կը հաստատուի։

Հոս հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնելով սոյն բարեսէր անձին, որուն շնորհիւ փետրուար 12/24էն սկսեալ օրական 50 աղքատներ կանոնաւոր կերպով կը կերակրուին Գասըմ-Փաշայի մէջ, հրաւէր կը կարդանք մեր բարեսէր ազգայիններուն որ հաճին չխնայել մեզի իրենց քաջալերութիւնն ու նիւթական ձեռնտուութիւնն, աւելի ընդարձակ շրջանակի մը մէջ կարենալ գործելու համար ։

Ի դիմաց Բերայի Աղքատախնամի

Վ. Ատենադպիր	Ատենապետ
Գ. ՄԱՏԱԿԵԱՆ	ՏՈՔ. ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Մեր Արաբկիրի Թղթակիցը կը գրէ փետր. 3/15 Թուով ։

Տեղական կառավարութեան կողմէ կարգեալ յանձնախումբ մը սկսած է հացագին բաժնել այն Նպաստէն զոր յանուն քաղաքիս կարօտելոց բարեհաճած էր շնորհել Ն. Կ. Վեհափառութիւն։ Բողոքական ազգայնոց Պատ. քարոզիչն եւ ամենայն չարթու վերմակներով օժտեց զանոնք, որք առնէն մի վեր բերդու կրոմի մէջ գիշերելու դժբախտութեան ենթարկուած էին։

—Արմտեաց գներն կը մնան գրեթէ նոյն։ Ցորենի Թիմինը 11—12 ղրշ. գարիինը 6—7. միայն միսն ու իւղը մի քիչ վրայ դրին, առաջնոյն օխան 3—3½ ղրշ.ի և վերջնոյնն 8—9 ղրշ.ի

Ռամազանն՝ ըստ սովորականին՝ մի քիչ ոգեւորութիւն բերաւ մեր առեւտրական հոգեվար ասպարէզին վրայ։ Քիչ չատ չարժում մ'ունին այժ խանութպաններ որք գործ չըլլալուն համար՝ օրն ի բուն կը նստէին անշարժ ու մտահոգ։

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթ առաջ Բիւզանդիոնի մէջ Խասգեղի համար գրուած գանգատագիրն՝ դժբախտաբար գործուած զեղծումներուն տակաւին մէկ մասն ըլլալուն, կ'առաջարկեմ որ Պարակէօմբիւկի և Ղալաթիոյ նման՝ Խասգեղ ևս իր այսօրուան բացառիկ վիճակին պատճառաւ՝ Ազգ. Պատրիարքարանի կողմանէ կարգեալ առանձին Խնամակալութեան մը ձեռօք կառավարուի գէթ ժամանակի մը համար։

Խասգեղցի մը

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Վսեմ. Տոքթ. Համբարձում էֆ. Եաղաչեանի վաղամեռիկ դստերց Աննայիսի և Շուշանայ յիշատակաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի (1) մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Մեծ. Ցարութիւն էֆ. Շէքէրճեան։ Նաև հանգուցեալ Եօվէֆի Տէմիրճեանի յիշատակաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի (1) մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Մեծ. Ցակոբ էֆ. Ս. Գօզոեան։

Փորձ և կարող անձ մը, որ մայրաքաղաքիս Թաղական վարժարանաց մէնց մէջ ընդհանուր դաստիարակի և տեսչութեան, ինչպէս և վերջին տարիներս կարեւոր հաստատութեանց ոմանց տնօրէնութեան պաշտօնները վարած է գոհացուցիչ կերպով, պատրաստ է ընդհ. դաստիարակի կամ տեսչի պաշտօն ստանձնել գոհացուցիչ պայմաններով։ Փափաքողք պէտք է դիմեն Խմբագրատունս։ 3—1

ՏԵՍ. ԵՒ ԳՈՐԾ. ԲԵՐԱԿԱՆՈՒ ԹԻՒՆ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԼԵԶՈՒԻ

Տարրականին ամսաթոշակ՝ 2 ղրշ.
Միջին ընթացքի » 4 »

Մեր աշխատակից Բ. Մ. Գօզմէճեանի սոյն երկու քերականութիւնները ջերմապէս կը յանձնարարենք ազգ. վարժարանաց Տեսչութեանց, աշակերտաց համար, իբրեւ ամենէն խնամով պատրաստուածն իր նմաններուն մէջ, եւ որ արդէն Ուսումն. Խորհրդոյ եւ Կրթական նախարարութեան պատրաստած ընթերցանութեան ցանկին մէջ անցած եւ Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց բոլոր վարժարաններուն մէջ ընդունուած են։

Մեծաքանակ զեղչ ամէն գրավաճառներու համար ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Իւլայի երկրորդ աստիճան արդիւնացաւ Բերայի ոստիկանաց ժողովին նախագահ Մէհմէտ էֆէնտիի։

—Սրվազի նահանգին Հաֆիզ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Միլքիյէ վարժարանի նախկին շրջանաւարտ Արիֆ Աարիֆեան էֆէնտի։

—Ա. կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Ն. զօրաբանակին Թնդանօթաձիգ զօրաց հրամանատար Ֆէրիգ Մէհմէտ Թէվֆիգ փաշայի։ Գ. կարգի Օսմանիյէ՝ Բերայի ոստիկանութեան Թարգման Կալֆի էֆէնտիի։

—Բ. կարգի Շէֆգաթ՝ Ատանայի կուսակալ Ֆաիգ փաշայի աղջիկներուն՝ Շաքիրէ, Պէհիյէ, Նազիրէ և Պէտրիյէ հանըմներու։

ԿՐԵՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՔ ՕՍՄ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ի Սելանիկ ժամանեցին Իւնէպօլուի պահեստի զօրքերը։ Զինուորք որպէս զի Մուրատլըի կայարանը չըսպասեն մզկիթներու և խաներու մէջ պատսպարուեցան։ Բերլէքէ գունտող հեծելազօրաց Միրլիվա Սիւլէյման Շէվգէ փաշա Սելանիկ գնաց զինուորական առաքմանց վրայ հսկելու։ Գ. զօրաբանակին հրետանիք Ալասոնիա ղրկուեցան։ Թնդանօթաձիգ զօրաց կիսարաժին մ'ալ Ալասոնիա ժամանեց։ 180 վակոն զինուոր Սելանիկ ժամանելով անմիջապէս Ալասոնիա ղրկուեցան։ Կ. Պոլսէն ու Իզմիրէն մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք ժամանեցին ի Սելանիկ։ Աֆարէյա շոգենաւն ամէն օր վաշտ մը զօրք կը փոխադրէ ի Բաթէրին։ Սելանիկ գունտող նաւային զօրաց Թիւը պիտի աւելցուի։ Հեծելազօրաց 13, 14, 15 և 16րդ գունդերն Ալասոնիա ուղեւորեցան։ Մուրատլըի ճամբով ցարդ տասնեւինը վաշտ զօրք ղրկուեցան։ Մուրատլըէն կը գրեն թէ փետր. 13էն 15 մինչեւ իրիկուն 40ական վակոնէ բաղկացեալ կառախումբեր հինգ անգամ երթեւեկելով զօրք փոխադրեր են։ Եօզղատի ու Կէյվէի վաշտերը Մուրատլըէն Սելանիկ ճամբայ հանուեցան երկաթուղիով։ Նոյնպէս երէկ Թէքիրտաղէն հոն տարուեցան երկու վաշտ։ Եանեայի մէջ Թնդանօթաձիգ զօրաց գումարտակ մը կը կազմուի լեռնային վեց Թնդանօթով։ Աղջի գիշերը Թաիֆ շոգենաւն Իզմիրէն զօրք առնլով ճամբայ ելաւ և Սաֆարիա շոգենաւն ալ երէկ առտու։ Եճէրը շոգենաւն երէկ առտու Իզմիրէն ճամբայ ելաւ Թէքիրտաղ տանելու 1170 զինուոր, 106 գրաստ և 90 սնտուկ ռազմամթերք։ Պոլսոյ վաշտն այսօր ճամբայ կ'ելնէ Իզմիր իջնելու։ Մէսիրէ, Թաիֆ ու Սամսուն շոգենաւերն երէկ երկրորդ անգամ ըլլալով հինգ վաշտ զինուոր տարին ի Թէքիրտաղ։ Թէքիրտաղէն երէկ առտու երեք վաշտ ճամբայ ելան դէպ ի Մուրատլը։ Կիրասոնէն կը գրեն թէ ի զէն կոչուած վաշտերն պատրաստ կը գտնուին հելլենական սահմանագլուխը ղրկուելու։ Նոյնպէս Օգասոյի վաշտը։ Սամսոնի շոգենաւն երէկ Սամսոն ժամանեց և զօրք, գրաստ ու զինուորական գործեր առնլով դէպի Թէքիրտաղ ճամբայ ելաւ։ Գասթէմունիի Թոսիա գաւառակին պահեստի վաշտը ճամբայ ելնելու վրայ է։

—Հելլենական սահմանագլխոյն նորընտիր հրամանատար Միւշիր Էտհէմ փաշա իր պաշտօնին վերաբերեալ հրահանգներն ստանալով երէկ իրիկուն ժամ 11½ին Սիրքէճիէն յատուկ կառախումբով Սելանիկ ուղեւորեցաւ։ Իրեն հետ մեկնեցան կայս. Թիկնապահ Միրլիվա Թալաթ փաշա, դերագնդապետ Թէնան պէյ և երեք սպայներ։

—Երէկ իրիկուն Իտիրնէ ղրկուեցան 11,800 հատ Մաուզերեան հրացան Բ. զօրաբանակին համար։

—Համիտիյէ զրահաւորն ներկուած ու մաքրուած ըլլալով այսօր աւազանէն դուրս պիտի ելնէ։ Մէսուտիյէ զրահաւորին ծպտագինումը սկսաւ։

—Ալի Սեթը Փաշա շոգենաւն, որուն մէջ կային 1052 զինուոր, 236 գրաստ և 200 սնտուկ ռազմամթերք, երէկ Երէյլիէն եկաւ և ուղղակի Թէքիրտաղ գնաց։

—Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ գծին վրայ զինուորական փոխադրութեանց պատճառաւ չաբաթն երկու անգամ միայն ուղեւորաց յատուկ կառախումբեր պիտի երթեւեկեն։

ՑՈՅՑԵՐՆ ԵՒՐՈՊԱ.—Թէրճիւմանը Հաքիգաթ լրագրոյ անուանի խմբագրապետն իր այս առուր Թուով յայտնելէ յետոյ Թէ մինչեւ եւրոպական մեծ տէրութիւնք խաղաղութեան պահպանման համար ձգի ի բաւին կ'աշխատին և խորհ կը դատապարտեն Յունաստանի ընթացքն, կըսէ Թէ Եւրոպիոյ ինչ ինչ մեծ քաղաքներուն մէջ ի նպաստ Կրետէի ապստամբաց և յունաց մեծամեծ ցոյցեր տեղի կ'ունենան կարգ մը օդամիտ տխմարներու կողմէ, որոց կարգերուն մէջ ցաւօք կը տեսնէ մաս մը իսլամներու անուններն, որ՝ ամէն կրօնական ու հայրենասիրական զգացում կորուսած՝ Թշնամւոյն շահերուն կը ծառայեն տխմարաբար։

«Իսլամութենէ զուրկ և օսմանցիութեան դիրքն եղող այս կարգի մարդոց խռովարարական հրատարակութիւնք արդէն յաչս կրօնասէր և պատուաւոր ժողովրդեան ցոյց տուած էին Թէ, կը յարէ Անձէտ Մէխահաթ էֆէնտի, այդպիսիք ազգասիրական և կրօնական զգացումէն զուրկ են, և այս անգամ օսմ. տէրութեան Թշնամիներուն հետ իրենց միանալովն անգամ մ'եւս հաստատած են Թէ Աստուած մի արասցէ իսլամական սուրբ կրօնքի շնորհքներէն մերկացած և գրեթէ ուրացութեան ճամբուն հասած են։ Ուստի կարելի չէ չանիծել և չդատապարտել, մանաւանդ ներկայ սրբազան ամսուն մէջ, այդպիսիներն որոց անուանք քիչ շատ իսլամական անուններու կը նմանին Թէեւ, սակայն իսլամութեան Թշնամիներուն արարքներէն շատ աւելի դատապարտելի են իրենց արարքներն և անէծից ու նզովանաց արժանի։»

ԱՄՈՐԻՈՑ Պատրիարք Տ. Ապտիւլմէսիհ քառասուն ոսկի նուիրեց ի նպաստ զինուորական հաստատութեանց։

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ մէջ անցեալ չաբթու անգլիական Միլէրի շոգենաւն, որ ցորեն բեռցած ու Քէօսթէնճէէն մեկնած էր, անգլիական ուրիշ շոգենաւի մը զարնուելով ընկղմեր է ։

ՏՈՒՐՔ.—Ծանուցուեցաւ նահանգներու Թէ երբ ո և է անհատ իր անձնական գործէն զատ վաշխառութիւն ընէ, վաշխառութեան համար ալ Թէմէթթիւի տուրք պիտի վճարէ։

ՆՊԱՍՏ.—Ափրիկեան Տրիպոլսոյ մէջ զինուորական հանգանակութիւնք փութով յառաջ կը տարուին և երրորդ անգամ ըլլալով, չաբթուս 900 գաղղիական և 100 անգլիական ոսկի ղրկուած է զինուորական հաստատութեանց նպաստամատոյց յանձնաժողովոյ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԱՑ Ցունաց Պատրիարքական նորընտիր Տեղապահ Տէր Դամիոնոսի պաշտօնը վաւերացաւ Կայս. Իրատէով։

ՈՉԽԱՐԻ ՏՈՒՐՔ.—Եւրոպական 1213 տարւոյ ոչխարի տուրքը մէկ անգամէն հաւաքելու համար, Պրուսայի կուսակալութիւնը յատուկ պաշտօնեաներ կարգեր և յարակից գաւառակները ղրկեր է։ Ոչխարի տուրքն ըստ օրինի Մարտ 1ին կը հաւաքուի։

ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ. — Անգլիական Միթնայթ Սըն զբօսանաւն, իր մէջ 150 զբօսաշրջիկ ունենալով, երէկ մայրաքաղաքս հասաւ։ Զբօսաշրջիկներն երեք օր հոս պիտի մնան։ Երէկ գիշեր մայրաքաղաքիս տեսնելու արժանի տեղերը պտըտեցան։

ԽԱՅՖԱՅԷՆ կը հեռագրեն Թէ աղջի օրը Ֆէրաֆ Պէյէզ շոգենաւով օտարազգի բազմաթիւ զբօսաշրջիկներ ժամաներ և ուղղակի Երուսաղէմ գացեր են։

ՀՐԶԻԳՈՒԹԻՒՆ. — Եէնի-Պահչէի Թաղին մէջ հրձիգութեան դէպք մը պատահեցաւ։ Արմաշ Ալիչէ համմին տունը Թէև գիտմամբ բռնկցուցին, սակայն չորս կողմէ շուտով օգնութիւնք հասնելով, հրդեհը մարեցին, Թէև տանը մէկ մասն այրեցաւ։ Ոստիկանութիւնը քննութեան ձեռնարկեց յանցաւորները գտնելու համար։

ՄՈՍ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Թիւրս շոգենաւը, նաւապետ Օրրէլ, ամսոյս դէպ ի 25ին Լիվըրբուլէն աստ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ Ընկերութեան Իտալօ շոգենաւը, նաւապետ Ուայըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասաւ։ —Բայրօ շոգենաւը, նաւապետ Պէրրարա, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորուի ի Հըլ, ուղղակի Պոլիս գալու համար։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԱՐՄՏԻՔ. — Ցորեն՝ Վերջացող չաբթուն ժամանեցին 20,700 քիլէ, որմէ 3700ը կակուղ Իտիրնէ, 8000 կակուղ զանազան տեսակ Անատոլու և 9000 կարծր Անատոլու, որոց ամենքն ալ ծախուեցան ընթացիկ գիներով։ Իսկ վերջին տեսակն օխան 29-30 փարայէն ։

Գարի.— Տեղական սպառման համար Դանուբի տեսակէն վաճառուեցաւ, որ կ'արժէ քիլէն 10-10¼ ղրուշ։ Վաճառուեցաւ 8000 Անատոլուի տեսակ քիլէն 8¾-9¼ ղրուշէն։ Գիները լաւ են. պատրաստ ապրանք քիչ կայ։ Արտածման համար բնաւ գործ չեղաւ։

Վարսակ.— Վաճառում չեղաւ։ կ'արժէ օխան 19½-20 փարա ։ Գիները տկար են ։

Թանձրուկ . — Արտածման համար 1000 պարկ Ռումէլի ծախուեցաւ օխան 19-28½ փարայէն ։ Հրապարակը հանդարտ է ։

Կանէփի հունտ.— Եւրոպայի համար 100 պարկ ծախուեցաւ օխան 50-51 փարայէն ։

Սուսամ.— Տեղական սպառման համար 300 պարկ վաճառուեցաւ օխան 85 փարայէն ։

Լուբիա.— Տեղական սպառման համար վաճառում չեղաւ և ոչ ալ արտածման ։ Հրապարակը հանդարտ է, որովհետեւ պատրաստ ապրանք չկայ։

Ոսպ.— 200 պարկ Պալըքէսէր ծախուեցաւ օխան 46 փարայէն։

ԱԼԻՒՐ.— Վերջացող չաբթուն ժամանեցին ու վաճառուեցան 4660 պարկ, որոց 1200ն Օտեսա, 700 Սեվաստապոլ, 1260 Վառնա և 1500 Սամսոն. այս վերջինը 58-60 ղրուշ։ Քէօսթէնճէի տեսակ չժամանեց։ Ջաղացքներու մէջ և ի Մոմխանէ պատրաստ կայ քանի հազար պարկ ։

Գ.ՂԹԱԲԵՐՔ.— Շաքար.— Ժամանեցին 4800 պարկ Թրիէսթէ և 580 ռուսական։ Վաճառուեցան Թրիէսթէէն 1800 կենդինարը 80-83 ղրուշէն և ռուսականէն 580 ծնուոկ՝ 72 ղրուշէն կենդինարը։ Հրապարակի վրայ Թէեւ գործ կայ, բայց գիները տկար են։

Խահուէ.— Ժամանեցին 2200 պարկ. վաճառուեցան 500 պարկ հարիւր օխան 7-8-9 օսմ. ոսկիէն ։ Պատրաստ ապրանք չատ գտնուելուն հրապարակը տկար է։

Բրինձ.— Ժամանեցին 500 պարկ եգիպտական ։ Ռանկուն ու Ճափոնչիչաւ։ Վաճառուեցան 500 պարկ եգիպտական պարկը 76-78 ղրուշին։ Ճափոնական չծախուեցաւ։ Ռիզոնէն 100 պարկ ծախուեցաւ։

Սիպիրեական կորեկ.— Թականրոքի տեսակէն մէկ քանի գործեր եղան օխան 9½ ղրուշէն։

Պղպեղ.—Ժամանեց 100 պարկ. ծախուեցաւ 100 պարկ օխան 4⅛-4½ ղրուշէն, ըստ տեսակին։

Մեխակ.— 50 պարկ Ժամանեց և ծախուեցաւ օխան 4-4½ ղրուշի)

Մոմ.— Ֆուլնիյէի տեսակէն 500 սնտուկ վաճառուեցաւ 47 ղրուշէն։ Տեղականէն ընթացիկ գործեր եղան, Օսմանեյէն կ'արժէ սնտուկը 45 ղրուշ և Պօֆօրը՝ քիլոն 3¾ ղրուշ։

Քարիւղ.— Թրանսիթի համար գործեր եղան սնտուկը 20 ղրուշէն։ Տեղականին գինն է սնտուկը 24 ղրուշ ոսկեդրամ։

ՄԵՏԱՂ . — Երկաթ . — Վերջացող չաբթուն 100 Թոնօ ժամանեցին։ Կարեւոր վաճառումներ չեղան, հրապարակը չատ հանդարտ էր և գնող չկար։ Գիներն հաստատուն են ։ Պղպատի, անագի, Թիթեղի և ցինկոյի վրայ նորանոր Թեան արժանի գործ չեղաւ։ Պղինձի վրայ կարեւոր գործեր եղան։

ԱԼՔՈԼ.— Ժամանեցին 81 տակառ և վաճառուեցան 47-55 ճխան մէկ օսմ. ոսկւոյ։

ՀԱՆՔԱՄՈՒԽ.— Ծովային նախարարութիւնը կարեւոր գնումներ ըրաւ անգլիական հանքածուխ։ Գիները բռնուած են ։

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ.— Վերջացող չաբթուն չատ գործ չեղաւ, մանաւանդ տեսակի զանազանութիւն չըլլալուն համար։ Գիները բռնուած են ։

Մանած.— Պուլկարիոյ և Արեւելեան-Ռումէլիի համար միշտ խնդրանք կայ ։

Մորթեղ.— Վաճառմունք քիչ էին անփոփոխ գիներով ։

Կտաւ.— Միշտ խնդրանք կայ։ Գիները բարձրանալու հակամէտ են, որովհետեւ Մանչեսթըրէն նպաստաւոր լուրեր եկան։

Տուղթ.— Բաւական գործ եղաւ։

ԱՐՏԱԾԵԼԻ ՆԻՒԹԵՐ. Թիֆթիկ.— 300 հակ զանազան տեսակ ծախուեցաւ օխան 16-18 ղրուշէն։ Գիներն անկման հակամէտ են ։

Բուրդ.— 600 հակ Գատասպ-Պալը ծախուեցաւ. կ'արժէ օխան 5½-7½ ղրուշ ։

Բամպակ.— Մեծ քանակութեամբ ապրանք ժամանեց՝ գրեթէ 10,000 օխան Սելանիկ։ 6000 օխա Սերէզ ծախուեցաւ օխան 4.40 ղրուշէն և 2000 Պալըքէսէր 4.62½ ղրուշէն։ Կէյվէի տեսակ չժամանեց ։

Մետաքս.— Խոզակի վրայ բնաւ գործ չկայ։ Մետաքսի վաճառումներն աննշան են։ Զինու տեսակը կ'արժէ 90-130 ղրուշ, ըստ տեսակին։ Հրապարակի վրայ դանդաղութիւն կայ։

Կաղնեպտուղ.— Թէև ժամանմունք կը շարունակուին, բայց կարեւոր վաճառումներ չեն ըլլար, որովհետեւ օտար երկրաց համար խնդրանք չկայ։

Աֆիոն.— 4 սնտուկ Զիրի ծախուեցաւ, լաւ տեսակ օխան 136 ղրուշէն ։

Դեղին խէժ.— Ծախուեցաւ 21 պարկ Գայսէրի, Էֆկիւրի, սալիհլի օխան 19-20 ղրուշի և 21 պարկ դեղին Գայսէրի 10-14 ղրուշի ։

Մահմուտիյն՝ կ'արժէ օխան 60-200 ղրուշ։ Ալէպ՝ օխան 12½-15½ ղրուշ։ Դեղին մեղրամոմ օխան 17-19½ ղրուշ։ Դեղին ճէրի՝ գործ չկայ. օխան 1½-3 ղրուշ ։ Գիստոր օխան 5-5½ ղրուշ ։ Մորթ՝ 6-14 ղրշ։ Ընկոյզ՝ օխան 45-50 փարա։ Կաղին՝ կենդինարը 98-100 ղրուշ. Խոզկաղին կենդինարը 30-60 ղրուշ։ Պտուղ՝ նուշ՝ օխան 4-5½ ղրուշ, չամիչ 1½-4½ և Թուզ 1½-3¼ ղրուշ օխան ։ Մասթիքա՝ օխան 22-45 ղրուշ ։

ՏՈՔԹՈՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

Հաստատեալ յամին 1852

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր եւ գիտացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքէ յետնադրութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ աղէկ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Սկոռբիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշդ Զըլըսդճեանց դէմ)։

Գաւառներէ յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Փոր բացուած Խրխաօմելի փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. — Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբոյժերու, ձմեռները կիրակի օրերն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղիներն։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

Թէեւ անցեալ չաբթու Սակարաններու մէջ անգործութիւն (միգէր) կը տիրէր, սակայն անցեալ չաբաթ գիշեր Բարիզի Սակարանին մէջ արժէթղթոց գնոց վրայ կարեւոր փոփոխութիւններ ըլլալուն հետեւանօք, երէկ Ղալաթիոյ Սակարանին մէջ ալ բաւական կարեւոր գործեր եղան. Սակարանի ընդարձակ սրահին մէջ խռնուող ամբոխն ոգեւորեալ էր դեռ Սակարանի բացման զանգակը չհնչած (առջան պուրս) 20ղրշ. 10-11 փրկէն Գոնսոլիտի վրայ մի քանի հարիւր գործ եղաւ, իսկ յետոյ Սակարանը բացուելով գոնսոլիտը 20ղրշ. 15 փր. Երկաթուղին 91½ ֆր. բացուեցաւ. մի քանի յոյն սեղանաւորաց կազմէ կարեւոր գնումներ ըլլալով, գոնսոլիտը բարձրացաւ 20ղր. 20 փր. Երկաթուղին ալ 92 ֆրանքի. և սակայն ժամը 8½ին Եւրոպայի Սակարաններէն եկած հեռագիրք արժեթղթոց գներու վրայ անկում եղած ըլլալը ծանուցին. Գոնսոլիտը 25 փարայի կորստով իջաւ մինչեւ 19 ղրշ. 35 փարայի, Երկաթուղին 2 ֆր. կորսնցնելով իջաւ 90 ֆր.ի, իսկ երեկոյին գոցուեցաւ, 20 ղրշ. 1 փր. և դարձեալ 90 ֆր. ալ Երկաթուղին։ Թրամվայի հինգային Թուղթերէն երէկ Թէև 27-28 ֆր.ի մի քանի մանր գործեր եղան, սակայն այսօր Եւրոպայէն եկած հեռագիրք 21-22 ֆր. ծանուցանելնուն ի հրապարակին վրայ բնաւ առուծախ չկայ։

ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Երէկ գիշեր Բարիզէն՝ Բերա հասած հեռագրաց նայելով Գոնսոլիտը 18.60էն 18.30 սանթիմ, Երկաթուղին 90.50 ֆրանգ. Րէժին 294 և 285 ֆրանգ. Պանգ Օթթոմանը 519էն 514.50 ֆրանգ. Ֆրանսական ռանթը 102.70 սանթիմ գոցուած ըլլալուն պատճառաւ, այս առաւօտ Ղալաթիոյ Սակարանին մէջ ալ Գոնսոլիտը 20 ղրշ. 3 փարա և Երկաթուղին 91¼ ֆրանգ բացուեցան ։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ
18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ

Օսմ. քօնսոլիտէ Սէրի Դ.	Օ. Ո.	20	01
Ամենէն բարձր գին	»	20	20
Ամենէն վար գին	»	19	35
Օսմանիյէ	»	70	—
Ռումէլիի երկաթ.	ֆր.	90	—
Րէժի	»	12	10
Քաէտի ժէնէրալ օթթօմ.	»	6	35
Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	3	80
Թրամուէյ բաժնեթ.	ղրշ.	6	87
» ժուիսանս	»	2	10
Միկտաէթ Ա.	»	1	10
Միկտաէթ Բ.	»	1	05
ըս. Օթ. Շանժ է Վալ.	Ա. Ո.	3	10
Ձէն. Թօպաքօ Ֆօրր.	չիլին	07	—
Ձէն. Էնթէրբրայզ	»	09	—
Թրամուէյ պարտաթ.	ֆր.	491	—
Տէրքօսի ջուրի ընկ.	»	340	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	455	—
Թրանսվալ	»	22	—

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քօնսօլիտէ մէկ ծրանան	Օ. Ո.	6	—
» Ութ »	» »	12	50
Ռուս. երկ. մէկ	» » »	—	—
» » ութ	» » »	—	—

ԲԱՑՈՒՄ ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏ

Օսմ. Քօնս. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	20	03
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	91	¼

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	109	¾
Փարիզ 3 »	ֆր.	22	85
Ֆիօրին մանտա	»	10	80

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	109	38
Բօլ Իմբէրիալ	»	90	—
Մէճիտիյէ արծաթ	»	108	20
Ռուսի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	53
Քրըմից		51	10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ, 1 ՄԱՐՏ

Ֆրանսական Ռանթ 3%	ֆր.	102	70
Օսմ. քօնս. Սէրի Դ. բաց.	»	18	60
» » » գոց.	»	18	30
» » » Բ.	»	31	—
» » » Գ.	»	18	70
Օսմանիյէ	»	334	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	90	50
Օսմ. Բոնօփիթէ	»	427	—
Մաքսատուն	»	445	—
Օսմ. Րէժի	»	285	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	514	50
Քաէտի Լիօնէ	»	760	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»	3367	—
Իտալական Ռանթ	»	88	80
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	185
Դրամագլուխ	»	2	—
Թրանսվալ լանկ	»	21	50

ՊԵՐԼԻՆ, 1 ՄԱՐՏ

Օսմ. քօնս. Սէրի Դ.	մարք	—	—
» փոխառութիւն 1888	»	—	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	96	—
Անատ. երկ. պարտաթղթ.	»	88	30
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	315

ՎԻԵՆՆԱ, 1 ՄԱՐՏ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆիօր.	120	15
Ռումէլիի երկաթուղի	»	46	—
Օսմ. Րէժի	»	136	—

ԼՈՆՏՈՆ, 1 ՄԱՐՏ

Անգլ. քօնսօլիտէ	Ա. Ո.	112	—
Օսմ. » Սէրի Ա.	»	66	—
» » » Բ.	»	31	12
» » » Գ.	»	19	—
» » » Դ.) բաց.	»	18	50
» » » Դ.) գոց.	»	18	31
Փոխառութիւն Գասսապա	»	76	50
» Օսմ. 3½%	»	94	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	10	50
Այտընի երկաթուղի	»	12	75
Եգիպտական Միացեալ	»	104	75
Հելլենական 5%	»	25	—
Մօնօբօլ հելլենական 4%	»	25	—
Ռանթ » 4%	»	21	—
Ռուսական 3½% 1891	»	102	—
Պուլկ. փոխառ. 6% 1888	»	93	75
» նոր » 6% 1892	»	91	—
Փոխան. Փարիզի վրայ	»	25	335
Դրամագլուխ	»	3	—

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաւ Շահանէլէ միւլքայէթ օլունաճագ Թրրէսաթէ չէքէրի իլէ մառէն քէօմիւրինին միւնագասաթըյնա պաշլանտըղընտան թալիփ օլանլարըն ճումանըն զայըր կիւնլէրտէ Խազինէի ճէլիլէի միւչարալէյհայէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

3—3

ՏՔԴ. ՃԻԼԱԼԵԱՆ

Մասնագէտ ծննդաբերութեան և կանանց հիւանդութեանց.—Բերա, Ենիքաէք Գալտըրըմ, Թիւ 5, Աբարդման Օրիանդալ։ 24—17

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000 · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 12,433,000
ՀԱՍՈՅԹ 1895 ՏԱՐՒՈՅ 3,161,300

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000 · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,671,100
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,245,300

Լ. ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեանց մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած փոխանին 20,000,000 Անգլ. Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
«ՄԱՐԻԹԱՅՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 5,000,000 · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 100,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամադրարները խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 կր. սենեակներն, առ. ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ կ'ն Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՓԱՍՏԱՑՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆՔ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ Ե'ՒՐՈՊԱ

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն 1, 3, Ռիշըլիէօ փողոց ու Թէթթուէն (?) ... 1845 Հիմնուել է ի վեր

Ապահովագր. ներու վճ. 1,123,000,060

1895ի տարեվերջեան

Ապահովագրեալներու վճ.	87,000,000
Հասոյթ	196,000,000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000,000

1896 յունուար 1

Աւանդք և անշարժ կալուածք յ'Եւրոպա	40,000,000
Թաւելեալ դրամագլուխ	124,000,000
Ապրի ապահովագրութիւնք	4,141000000

Տիեզերական ապահովագիր

Շահարած իններու բարդման և ապահովագիրներու վերադարձման ի դէպ մահու: Պայմանագրութեան նոր եղանակ, սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս: ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ է մահուն բնակութեան և ուղեւորութեան. Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով Ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութ.-Ընդհ. Արեւելքի

Ճ. ՌՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Լօյտօսա փողոց, Վիթալիս խան Ղալաթիա

Հրատարակուելու համար յղուած կամ նամակ գրողները կը խնդրենք որ թղթին միայն մէ՛կ երեսին վրայ գրեն: Երկու երեսի վրայ գրուելէն շատ յապաղում և դժուարութիւն կը ծագին:

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	14,500,000
Պահեստի դրամ	»	21,173,000
Տարեկան հասոյթ	»	44,820,000

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ մթերանոցներ և բնակարաններ և անոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ, խիստ չափաւոր սակագիններով:

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան, 12, 13, 14

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրբուլ և Արեւելքի միջև
ամէն երկու շաբաթ ճամբորդ ընդունող

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Սամարիա	3574
Էդրուրիա	7718	Մարաթոն	2403
Սէրվիա	7391	Ալճերիա	2393
Օրանիա	7268	Սարագոսա	2166
Բավոնիա	5587	Թարիֆա	2246
Սէֆալոնիա	5517	Բաթավիա	2144
Կալլիա	4809	Թէնէրիֆ	1899
Սքայթիա	4557	Մորոգգօ	1855
Ալէբբօ	2143	Բրիթիշ Քուին	735
Քէտար	1876	Քարինթիա	5598
Շերպրօ	1614	Սիլվանիա	5598
Քաթալոնիա	4845	Քամբանիա	12950
Պոթնիա	4531	Լուքանիա	12950

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈՆՍ գործակալատար
Ալիքօսիատիս խան, Թիւ 4 Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՊԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայէ և Պոլսոյ միջև խանութաւորներ բառնող

Անմիջական շոգենաւը յունուար 12ին (Ն. Տ.) Մարսիլիա պիտի ուղեւորի կէս օրէն չորս ժամ յետոյ:

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի եւ տրանզիթ բեռներու, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈՒԼ ՄԵՊՈՒԼ
Մումհանէ փողոց Թ. 4

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրբուլ և Միջերկրականի միջև բառնող ճամբորդներ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ամասիս	3500	Թիպս	2500
Ռամսէս	3500	Մարեօթիս	2500
Մէմֆիս	3500	Նեֆդիս	2500
Անիւբիս	3000	Բերա	2250
Ապօր	3000	Օսիրիս	2250
Անտբիս	3000	Սֆինքս	2000
Օալամփ	3550	Կամաքօնի	1500
Փարոս	2750	Կիէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռէիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
34, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

«ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ

Գործ փնտռող արհեստաւորներն, կամ նոր գործ մը ծանուցանել խնդրողներն, բաւական դիւրութիւնք կը գտնեն Բիւզանդիոնի ծանուցմանց մէջ: Ո՛չ միայն ... ծանուցումներ ... կ'ընծայենք:

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐԱՄԱԳԼ. 200,000,000 ՖՐ.
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
Գարաքէօյ Ալթը-Բուլէն սէօ Հալլաճեան խան
ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Պոլիս Սուլթան Համամ Համբօնուլ խան

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ կը կատարէ Պանքայի ամէն գործողութիւններ. արժեթուղթի վրայ փոխատուութիւն. հաշուընթացներ կը բանայ՝ արժեթուղթեր դրաւ առնելով. փոխանակագիր կը հանէ Ֆրանսայի ու օտար երկրաց զանազան հրապարակներու վրայ. Վաճառ թուղթեր կուտայ. Սակարանի յանձնարարութիւններ կը կատարէ, վճարումներ կ'ընդունի, և պայմանաւորեալ աւանդներ կուտայ շրջաբերական պայմաններով:

ՊՈԼՍՈՅ ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործեր. ապրանքի փոխարէն փոխատուութիւններ կ'ընէ. ապրանքներ կ'ընդունի իբրեւ անապառ աւանդ մինակ զետեղման վճարքն ստանալով և կամ Կ. Պոլսոյ և օտար երկիրներու մէջ վաճառելու յանձնառութեամբ:

L'ANCRE ԼԱՆՔՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳ ԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՅԻՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄ. 1871ԷՆ ՓԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄ.
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գ. Կոմս Էմմիի Ջիչի, յ. յս. եւ արք. Ծերակոյտի խորհրդական, նախագահ
» Ռոզոլֆ Հէն ս., դեր-նախագահ
» Ֆօգէֆ Հոմոս, կայս. եւ արք. Ծերակոյտի խորհրդական
» Բոյթման Նաբօ » » »
» Ռ... Բրօթէ տ'Օսբէն
Թէօտոր Բոնցէն,
Ժան տը Վէնէնայ - Իգլէնճայմ

Կառավարական Բոմիսէր
Գ. ԺՈՆ ՄՈՒՊ կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գիրծակալ Բերա, Թիքէլի Բրապարակ, սեն Սարամօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՈՆՑԻ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
ընդ մէջ ՀԸԼԻ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՕՏԵՍԱՅԻ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Տօմինօ	937	Իտալօ	5540	Բոլօ	510
Ալէքբօ	3607	Տուբօ	2383	Ճիւնօ	1080	Րիալթօ	2229
Անճէլօ	1541	Տրաքա	1713	Քլէօ	1053	Րինալտօ	1663
Արիօսդօ	2373	Տինագմօր	504	Քօլբինօ	2307	Րօլլօ	1613
Պասանօ	1822	Էպբօ	2464	Քօմօ	1700	Րօմէօ	1789
Պորոտինօ	1264	Էլսինօրտօ	1520	Լէօ	1053	Րօզարիօ	1862
Պրավօ	1076	Էրատօ	1481	Լէանտրօ	2271	Սաբֆօ	1113
Պրիւնօ	841	Ֆլօրօ	954	Լիվօրնօ	1643	Ցիրիօ	1735
Պըֆֆալօ	4431	Ֆինլանտ	1828	Լօրէնցօ	3191	Սիլվիօ	1193
Գէյրօ	1671	Ֆլամինկօ	849	Մալմօ	724	Սքէրօ	1200
Գալիբսօ	1337	Ֆրանչիսքօ	4582	Մարէնկօ	2273	Թասսօ	1328
Գամէօ	1244	Կալիլէօ	3060	Մարդէլլօ	3709	Թ. Ուիլսըն	1546
Գանտօ	1094	Կիտօնօ	1243	Միքատօ	3557	Թօրիօ	3827
Ջիքակօ	2729	Կօզօ	1014	Միլօ	1057	Թօլէտօ	1470
Սիսէրօ	1834	Կրօանօ	1695	Մոնդէպէլլօ	1735	Թօրբիտօ	487
Գլիօ	2697	Հիրօ	77	Մուրիլլօ	2413	Ուրպինօ	2429
Գօլօրատօ	4235	Հիտալկօ	1581	Նէրօ	1083	Վասքօ	1914
Գօմօ	1497	Հինտու	3720	Օ իօ	4100	Վօլօ	1289
Գօնկօ	2906	Հօրմուզիօ	3600	Օթարիօ	4036	Վօլթուրնօ	2396
Գորսօ	895	Հումպէր	596	Օրլանտօ	1535	Եէտօ	1850
Տրւօ	4811	Իակօ	2354	Բալէրմօ	1637	Ջէրօ	1200

Իւրօ շոգենաւը, նաւապետ Ուայլս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 16ին եւ Մարտ 1ին հոս կը սպասուի:

Դիմել առ գործակալս Փ. ՀԻՆՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ.
Քիւ. 17-18, Բիւյիւք Միւմէթ խան, Ղալաթիա

(87)

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐԸ

ԿԱՄՔԸ

—Կը ձանձրացնէք զիս ձեր Տիկին Էրօյով: Նախկին գործաւորուհի մը, որոյ գլխուն վրայ բաղդ մ'ինկած է եւ որուն հետ կը վարուիք իբրեւ ճշմարիտ դքսուհւոյ մը հետ: Ի՞նչ նշանաւոր բան ձեզի: Թողէք խենդի պէս կը սիրէ զայն . . . Եւ դուք ալ անով կը տպաւորուիք . . . գացէք անոր հետ խօսեցէք, ձեզ սիրելի պատմէ իր մանկութեան զինուորութիւնը եւ առաջին ակռային յուզումները . . . Վասն զի ոչ միայն կանանց պարկեշտագոյնն, այլեւ մայրերու լաւագոյնն է . . . իր ամուսնոյն մէկ սիրուն օրինակն է . . .

Սկսաւ բարձրաձայն խնդալ:

—Օ՛ն, Տիանա, վշտացուցի զձեզ. Ներեցէք ինձ . . .

—Ո՛չ, կանանց պարկեշտագոյնին հետ գացէք . . . Ես պարզապէս սիրող մ'եմ . . . չունիմ այն առաքինութիւններն որոց պէտք ունիք:

Տիանա կռնակը անոր դարձուց, եւ խաղաղարար անցաւ: Լորըպուլէ անոր ետեւէն նայեցաւ եւ տեսաւ որ Լուիի կը մօտենար: Անգլուհին անոր թեւը մտաւ եւ քննողական դէմքով մը ականջին ի վար բան մ'ըսաւ եւ երկուքն ալ յամրաբար դուրս ելան: Լորըպուլէ խաղասեղանի մ'առջեւ նստաւ: Սովորաբար քաջ կը խաղար, բայց այդ իրիկուն սխալ սխալի վրայ կը բարդէր: Իր խելքն ուրիշ տեղ էր: Ինչո՞ւ համար Տիանա Լուիի թեւը մտաւ եւ ի՞նչ ըսաւ անոր: Ո՞ւր գացին. ի՞նչ կ'ընեն: Մինչ այս հարցումները կը խառնէին իր ուղեղին մէջ եւ չէր կրնար գոհացուցիչ պատասխան մը տալ անոնց: Այն արամբեղութիւնն զոր Տիանա յայտնած էր իրեն, այնքան յեղակարծ, ի սկզբան մտատանջութիւն պատճառած էր իրեն, եւ Լուիի հետ այս համաձայնութիւնն խոպան խառնուած էր զինքը: Յաղթանդամ մարդուն ճակատը քրտնեցաւ. Իւրովի հարցուց թէ Տիկին Օլիֆանի կողմէ չէ՞ր խաբուած եւ թէ այս պահուս իր վրայ չէ՞ր խնդար Լուիի հետ:

Թուղթերը նետեց, իր վճարուն հաշիւը կարգադրեց եւ շտապաքայլ դիմեց դէպի այն դուռն ուրկէ այս զոյգին դուրս ելնելը տեսած էր, որ հիմակ այնքան կասկածելի կը թուէր իրեն: Փոքրիկ սրահին մէջ, որ պարողներով լի էր, չգտաւ ո՛չ Տիանան եւ ո՛չ Լուիին: Տիկին Էրօ, սակայն ինչ ուժգին, կը խօսակցէր Էմիլիի հետ: Երկու մանկամարդ կիները, վառարանին եւ դրան մէջեւ զետեղուած բազմոցի մը վրայ նստած ըլլալով, կարծես մտերմական պզտիկ անկիւն մ'առանձնացուցած էին ուր ոչ ոք կուգար անհանգիստ ընել զիրենք: Լորըպուլէ մտերմական նշան մ'ուղղեց անոնց եւ հեռացաւ: Նրբանցքին մէջ ոչ մէկ հետք կար իր փնտռածներէն: Երկրորդ յարկին աստիճանները տանող սանդուղը շքեղապէս լուսաւորուած էր եւ շքասեղանը զետեղուած էր կենայ սիւներով զարդարուն ընդարձակ գաւիթին մէջ: Նուագարաններէն ձայնն, հեռաւորութենէ մեղմանալով, աւելի անոյշ կը հնչէր: Զոյգեր վեր կ'ելնէին եւ վար կ'իջնէին խօսելով, խնդալով, զուարթ դիմօքներով: Արծաթեղէններու ու յախճապակիներու չխկչխկը կը հաստատէր թէ Սըր Ճէյմսի հրաւիրեալք կը պատուէին իր ասպնջականութիւնը:

Ծերակոյտի անդամը տասներկու աստիճաններէն վեր ելաւ եւ Տիանայի սենեակը տանող նրբանցքն հասաւ: Շքասեղանն առինքն կը յանկուցանէր հոծ բազմութիւն մը, բայց ամայի էր նրբանցքը: Զարդախուցին կիսաբաց դռնէն թաքուն լոյս մը կը պլպլար: Լորըպուլէյի սիրտը ճմլուեցաւ: Կասկածեցաւ թէ այդ դրան ետին պիտի գտնէր Լուիին եւ Տիանան: Իր ճակատագիրն իմանալու դժնդակ նախանձ մը յառաջ կը մղէր զինքը: Սակայն չէր համարձակեր: Բազմոցի մը վրայ նստաւ, դէմքը սրտադողութիւնէն կարկամած եւ իւրովի հարցնելով. երթա՞մ թէ չերթամ:

Լուի եւ Տիանա արդարեւ հեռացած էին նոյն ճամբուն որուն հետեւած էր Լորըպուլէ: Փոքրիկ դահլիճէն անցած էին առանց տեսնելու Էմիլին ու Էլէնն, որք մինակ անկիւն մը պահուած էին: Անոնք հասած էին շքասեղանին քով, եւ նրբանցքն ամայի անցնելով իրենց առջեւէ Տիանայի զարդախուցը մտած էին, որ հազիւ լուսաւորուած էր միակ լամպարով մը: Սենեակին կէս-մթութեան մէջ կանգ առած էին, եւ հո՛ն վայելած էին այս մենարանին զովութիւնը, հոն տիրող անդորրութիւնն, մթութիւնն, որ կը հանգչեցնէր իրենց աչքերն: Ինչ որ նրբանցքին մէջ տիրապետած ժխոր մ'էր, հոն ալ լեռ խլրտումն մ'էր միայն, եւ քողարկուած նիրհաւորութիւններ կը յիշեցնէին, թէ տանը մէջ հանդէս կար. այնպէս որ այդ վայրկենական անդորրութիւնն հեշտալի կ'երեւէր: Տիկին Օլիֆան, վառարանին առջեւ կանգնած, ոտ լամպարի մը տակր նշոյլովը լուսաւորուած էր, ուրուականի մը շնորհքն ունէր: Լուի աչքերով կը պաշտէր զայն անխօս անոր.

—Լաւ յաղթեմ, Տիանա, կը տեսնէք որ հնազանդեցայ ձեզ: Զիս ընթերցեցիք այն մեծագոյն գոհողութեան զոր երբէք կարենամ ընել ձեզ . . . Ինչպէս պիտի վարձատրէք զիս:

—Վարձատրութեան մը պէտք կա՞յ, սիրոյ նշան մը տուած ըլլալուդ համար ա՛յնպիսի կնոջ մը որ ամէն ինչ կը վտանգէ ձեզ հաճելի ըլլալու համար: Կը սիրեմ զձեզ, բաւական չէ՞ այս:

—Կրկնեցէք այդ խօսքն:

—Կ'երկբայի՞ք այդ վասին:

—Ո՛չ. Բայց երջանկութիւն կ'զգամ ձեր բերնէն լսելով: Ձեր շրթանց վրայ այն բանն ա՛յնպիսի անուշութիւն մ'ունի զոր չէի գիտեր: Ո՛ Տիանա, ձեր ոտքին վրայ ո՛րպիսի հզօր հրապոյր մ'ունիք, որ ամէն բան մոռցնել կուտայ ինծի: Ամէն անգամ որ հեռանալ ուզեցի, ձեր հպատակութեան տակ ինկայ նորէն ա՛յնպիսի ուժով մը որ կը յաղթէր կամացս. Կ'ըսէք թէ շատ բան վտանգի մէջ կը դնէք ինծի համար. ես ի՞նչ չվտանգեցի ձեզ համար, զիս շրջապատող երջանկութիւնն, անոնց անդորրութիւնն: Եթէ դուք յանցաւոր էք, ես հարիւրապատիկ յանցաւոր եմ: Ուստի, շատ սիրեցէք զիս, քանի որ հիմակ իմ միակ սրբութիւնս ձեր սէրն է:

Այս խօսքերն արտասանած էր գրեթէ ջղաձգական խանդով մը. Տիանա անոր քով եկաւ եւ իր սպիտակ թեւերն անոր վիզն անցունելով, փաղաքշական եւ զօրաւոր կերպով ըսաւ.

—Կը սիրեմ զձեզ, եւ ձենէ զատ ոչ ոք կը սիրեմ:

Նոյն պահուն հեգնական թեթեւ ցնցումն մը թնդաց: Անոնք իրենց ետին դարձան եւ զարդախուցին սեմին վրայ տեսան Լորըպուլէն, որ նրբանցքէն ներս մտած էր: Ծերակոյտի անդամն, զայրացած, սրունքները դողդոջուն, շրթունքը կապտած, յուզմունքի ալեկոծութեամբ մէջ կը զինուէր զինքը: Մինչ ժամանակին հասած էր Տիանայի խոստովանութիւնն նորէն լսելու Լուիի փաթթուած ըլլալը տեսնելու համար: Եւ չանթահար, անշարժ, առանց իր մտածութիւնն յայտնել կարենալու, որ տեղը կուլ պիտի ըլլար, վասն զի իր բռունցքը սեղմած էր, իբր թէ կռուոյ մը կը պատրաստուէր:

Վերջապէս կատաղութեան ճիչ մ'արձակեց եւ Տիանայի վրայ խոյանալով՝ որ անկարելի կ'ասպաստէր.

—Թշուառական, հայհոյեց, ապիրատ կին:

(Շարունակելի)

Թարգմանեց Բ. Մ. ՊՕԶԱՃԵԱՆ